

Βρυξέλλες, 30.9.2020
SWD(2020) 323 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Έκθεση του 2020 για το κράτος δικαίου

Κεφάλαιο για την κατάσταση του κράτους δικαίου στη Σλοβενία

που συνοδεύει το έγγραφο

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

Έκθεση του 2020 για το κράτος δικαίου

Η κατάσταση του κράτους δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση

{COM(2020) 580 final} - {SWD(2020) 300 final} - {SWD(2020) 301 final} -
{SWD(2020) 302 final} - {SWD(2020) 303 final} - {SWD(2020) 304 final} -
{SWD(2020) 305 final} - {SWD(2020) 306 final} - {SWD(2020) 307 final} -
{SWD(2020) 308 final} - {SWD(2020) 309 final} - {SWD(2020) 310 final} -
{SWD(2020) 311 final} - {SWD(2020) 312 final} - {SWD(2020) 313 final} -
{SWD(2020) 314 final} - {SWD(2020) 315 final} - {SWD(2020) 316 final} -
{SWD(2020) 317 final} - {SWD(2020) 318 final} - {SWD(2020) 319 final} -
{SWD(2020) 320 final} - {SWD(2020) 321 final} - {SWD(2020) 322 final} -
{SWD(2020) 324 final} - {SWD(2020) 325 final} - {SWD(2020) 326 final}

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το σλοβενικό σύστημα απονομής δικαιοσύνης χαρακτηρίζεται από τον σημαντικό ρόλο του Δικαστικού Συμβουλίου και του Ανώτατου Δικαστηρίου στον διορισμό, τη σταδιοδρομία και τη διακυβέρνηση του δικαστικού σώματος, και από τα προηγμένα εργαλεία Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) που διαθέτει για τη διαχείριση των υποθέσεων. Η παροχή επαρκών πόρων για το Δικαστικό Συμβούλιο, καθώς και για το Εισαγγελικό Συμβούλιο, αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για την ανεξάρτητη και αποτελεσματική λειτουργία των εν λόγω οργάνων αυτοδιοίκησης. Η επικείμενη επί της ουσίας απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου σχετικά με τη συνταγματικότητα του νόμου περί κοινοβουλευτικών ερευνών μπορεί να παράσχει καθοδήγηση όσον αφορά την προστασία της ανεξαρτησίας και της αυτονομίας δικαστών και εισαγγελέων. Παρά τη βελτίωση της αποδοτικότητας της Εισαγγελίας, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά την αποτελεσματική δίωξη του οικονομικού και χρηματοοικονομικού εγκλήματος. Αν και ο αριθμός των συσσωρευμένων υποθέσεων συνέχισε να μειώνεται και δεν αποτελεί συστημικό πρόβλημα, η μεγάλη διάρκεια των δικών στις υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση.

Η Σλοβενία διαθέτει σε γενικές γραμμές το νομικό και θεσμικό πλαίσιο για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς. Οι ολοκληρωμένες πολιτικές για την πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες, τη δημόσια διαβούλευση και τη διαφάνεια της νομοθετικής διαδικασίας εφαρμόζονται ικανοποιητικά στην πράξη. Η Σλοβενία διαθέτει επίσης αυτόνομο και ανεξάρτητο ειδικό φορέα καταπολέμησης της διαφθοράς, την Επιτροπή για την Πρόληψη της Διαφθοράς, η οποία εποπτεύει την πρόληψη της διαφθοράς και την ενίσχυση της ακεραιότητας των δημόσιων αξιωμάτων. Οι άνθρωποι και οι οικονομικοί πόροι που διαθέτει είναι περιορισμένοι και εγείρουν προβληματισμό. Επιπροσθέτως, παραμένουν οι ανησυχίες σχετικά με την ικανότητά της και σχετικά με το χάσμα μεταξύ νομοθεσίας και πρακτικής, ιδίως όσον αφορά την εφαρμογή του νόμου για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς, του βασικού νομοθετήματος της Σλοβενίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Παρά το γεγονός ότι η ανεξαρτησία του ρυθμιστικού φορέα για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας —του Οργανισμού για τα Δίκτυα και τις Υπηρεσίες Επικοινωνιών— κατοχυρώνεται από τη νομοθεσία, ο οργανισμός λειτουργεί με περιορισμένους πόρους σε σχέση με τις αρμοδιότητές του, γεγονός που επηρεάζει την αποτελεσματικότητά του. Το τρέχον σύστημα για τη δήλωση της ιδιοκτησίας μέσω μαζικής επικοινωνίας προβλέπει δημοσιοποίηση ορισμένων πληροφοριών, διασφαλίζοντας έτσι μερική διαφάνεια ως προς την ιδιοκτησία, αλλά δεν περιλαμβάνει τους τελικούς δικαιούχους. Η έλλειψη ειδικών κανόνων στον τομέα των μέσων μαζικής επικοινωνίας για την πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων στον τομέα αυτόν επηρεάζει αρνητικά την πολυφωνία των μέσων μαζικής επικοινωνίας στη Σλοβενία, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Η απόκτηση πρόσβασης σε δημόσιες πληροφορίες μπορεί να είναι χρονοβόρα διαδικασία για το ευρύ κοινό και για τους δημοσιογράφους. Εκτός των αγωγών που έχουν ως στόχο τον εκφοβισμό, ανησυχία προκαλούν η διαδικτυακή παρενόχληση και οι απειλές κατά δημοσιογράφων, τη στιγμή που δεν υπάρχει ανταπόκριση από το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης.

Το σύστημα ελέγχων και ισορροπιών (μηχανισμός θεσμικών αντιβάρων) υποστηρίζεται, μεταξύ άλλων, από καλοσχεδιασμένα διαδικτυακά εργαλεία για διαβούλευση με δημόσιους φορείς και λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη, ενώ έχει τη συνδρομή Διαμεσολαβητή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και ανεξάρτητου Συνηγόρου Ισότητας. Ωστόσο, η περίοδος

διαβούλευσης είναι πολλές φορές σύντομη και η θέση των ανεξάρτητων φορέων δεν λαμβάνεται πάντοτε υπόψη. Το Συνταγματικό Δικαστήριο μπορεί να διενεργεί ex-post συνταγματικό έλεγχο. Ωστόσο, λόγω της παρατηρούμενης αύξησης των υποβαλλόμενων καταγγελιών συνταγματικού περιεχομένου και της αύξησης των συσσωρευμένων υποθέσεων, οι διαδικασίες ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου έχουν όλο και μεγαλύτερη διάρκεια, γεγονός που μπορεί να έχει επιπτώσεις στην αποτελεσματική λειτουργία του. Έχει παρουσιαστεί εθνική στρατηγική με στόχο τη βελτίωση της στήριξης των μη κυβερνητικών οργανώσεων με χρονικό ορίζοντα το 2023.

I. ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Το σλοβενικό σύστημα απονομής δικαιοσύνης περιλαμβάνει τρία επίπεδα: τα τοπικά και περιφερειακά δικαστήρια (αρμόδια για τις αστικές και εμπορικές υποθέσεις), τα εργατοδικεία (ένα εξ αυτών ασχολείται επίσης με υποθέσεις κοινωνικής ασφάλισης) και ένα διοικητικό δικαστήριο (με καθεστώς ανώτερου δικαστηρίου) σε πρώτο βαθμό (συνολικά εξήντα δικαστήρια), τέσσερα Εφετεία σε δεύτερο βαθμό (αρμόδια για τις εφέσεις κατά πρωτόδικων αποφάσεων) και το Ανώτατο Δικαστήριο σε τρίτο βαθμό (αρμόδιο για ένδικα μέσα κατά ορισμένων αποφάσεων των Εφετείων και του Διοικητικού Δικαστηρίου). Το Σύνταγμα προβλέπει τη λειτουργία Δικαστικού Συμβουλίου, ενός *sui generis* φορέα εκτός των τριών κλάδων κρατικής εξουσίας, το οποίο είναι επιφορτισμένο με την προστασία της ανεξαρτησίας καθώς και την προαγωγή και διασφάλιση της λογοδοσίας, της αποδοτικότητας και της ποιότητας του έργου του δικαστικού σώματος.¹ Οι υποψήφιοι δικαστές επιλέγονται από το Δικαστικό Συμβούλιο και ακολούθως προτείνονται για διορισμό από την Εθνοσυνέλευση (*Državni zbor* — το πρώτο σώμα του Κοινοβουλίου).² Εάν το Δικαστικό Συμβούλιο επιλέξει υποψήφιο που έχει ήδη εκλεγεί σε δικαστικό αξίωμα, ο υποψήφιος προάγεται στη νέα δικαστική θέση από το ίδιο το Συμβούλιο. Η Εισαγγελία είναι ανεξάρτητη αρχή, και ταυτόχρονα συνιστώσα της εκτελεστικής εξουσίας, ενώ οι βασικές αρμοδιότητες σε σχέση με τη σταδιοδρομία των εισαγγελέων και τη λειτουργία της έχουν ανατεθεί στο Εισαγγελικό Συμβούλιο και στον Γενικό Εισαγγελέα. Το Εισαγγελικό Συμβούλιο είναι ανεξάρτητος κρατικός φορέας επιφορτισμένος με τα καθήκοντα αυτοδιοίκησης της Εισαγγελίας και συμμετέχει στη διασφάλιση της ομοιομορφίας των διώξεων και στην εγγύηση της ανεξαρτησίας των εισαγγελέων. Ο σλοβενικός Δικηγορικός Σύλλογος είναι αυτόνομος και ανεξάρτητος φορέας που αποτελεί μέρος του δικαστικού συστήματος.

Ανεξαρτησία

Στις αρχές του 2019 κινήθηκε έρευνα από Επιτροπή Κοινοβουλευτικής Έρευνας με σκοπό την εξέταση των ενεργειών εισαγγελέων και δικαστών σε συγκεκριμένες ποινικές υποθέσεις. Ωστόσο, το Συνταγματικό Δικαστήριο ανέστειλε ακολούθως την εφαρμογή του νόμου περί κοινοβουλευτικών ερευνών λόγω της απειλής που θα συνιστούσε μια κοινοβουλευτική έρευνα επί συγκεκριμένων υποθέσεων για την ανεξαρτησία των δικαστών και των εισαγγελέων. Η Επιτροπή Έρευνας συστάθηκε από την Εθνοσυνέλευση κατόπιν αιτήματος του Εθνικού Συμβουλίου (*Državni svet*, το δεύτερο σώμα του Κοινοβουλίου).³ Το Συνταγματικό Δικαστήριο, στο οποίο παραπέμφθηκε η υπόθεση από το Δικαστικό Συμβούλιο και την Εισαγγελία, ανέστειλε την εφαρμογή του νόμου περί κοινοβουλευτικών ερευνών τόσο σε σχέση με τους δικαστές όσο και με τους εισαγγελείς, εκκρεμώντας και του ελέγχου που διενεργεί ως προς τη συνταγματικότητα του εν λόγω νόμου.⁴ Το Συνταγματικό

¹ Η κύρια αρμοδιότητα του Δικαστικού Συμβουλίου είναι η επιλογή των υποψηφίων για τα δικαστικά αξιώματα. Όπως κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα, η πλειονότητα των μελών του Δικαστικού Συμβουλίου είναι δικαστές, οι οποίοι εκλέγονται από τους ομολόγους τους. Τα υπόλοιπα πέντε μέλη είναι εκπρόσωποι άλλων νομικών επαγγελμάτων και εκλέγονται από την Εθνοσυνέλευση κατόπιν πρότασης του Προέδρου της Δημοκρατίας. Το Δικαστικό Συμβούλιο ασκεί το ίδιο τη διαχείριση του προϋπολογισμού του.

² Από την πρώτη επανεκλογή των δικαστών μετά την ανεξαρτησία της Σλοβενίας τη δεκαετία του 1990 έως σήμερα, το Κοινοβούλιο έχει απορρίψει μόλις μία φορά πρώτο διορισμό υποψηφίου δικαστή. Επισημαίνεται ότι ο υποψήφιος δικαστής που δεν διορίζεται δεν δύναται να ζητήσει δικαστικό έλεγχο κατά της απόφασης του Κοινοβουλίου.

³ Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη δομή του Κοινοβουλίου, βλ. ενότητα IV. Άλλα θεσμικά θέματα σχετικά με το σύστημα ελέγχων και ισορροπιών (θεσμικά αντίβαρα).

⁴ Δικαστικό Συμβούλιο (2019), Αίτημα για έλεγχο της συνταγματικότητας και μερική αναστολή της εφαρμογής του νόμου για τις κοινοβουλευτικές έρευνες· Ανώτατη Εισαγγελία και Γενικός Εισαγγελέας (2019), Πρωτοβουλία για έλεγχο της συνταγματικότητας του νόμου για τις κοινοβουλευτικές έρευνες·

Δικαστήριο ανέστειλε επίσης την εφαρμογή της κοινοβουλευτικής πράξης για τη σύσταση της Επιτροπής Έρευνας. Το Δικαστικό Συμβούλιο υποστήριξε ότι το εύρος της κοινοβουλευτικής έρευνας, όπως ορίζεται στην κοινοβουλευτική πράξη που την προβλέπει, δεν κάλυπτε τη λειτουργία του δικαστικού σώματος συνολικά, αλλά αποσκοπούσε μάλλον στην εστίαση σε συγκεκριμένες οριστικές αποφάσεις και μεμονωμένους δικαστές. Το Συνταγματικό Δικαστήριο, στην απόφασή του επί των προσωρινών μέτρων, υπογράμμισε την έλλειψη επαρκών μηχανισμών στην εν λόγω πράξη για την προστασία των δικαστών και των εισαγγελέων από κοινοβουλευτικές έρευνες με αντικείμενο την ενδεχόμενη «πολιτική ευθύνη» τους. Τόνισε επίσης ότι υπήρχε κίνδυνος η κοινοβουλευτική έρευνα να καταστρατηγήσει την ανεξαρτησία των δικαστών και των εισαγγελέων, γεγονός που θα «έπληττε ανεπανόρθωτα» τόσο την ανεξαρτησία του δικαστικού σώματος όσο και την ανεξαρτησία και την αυτονομία της Εισαγγελίας. Το Συνταγματικό Δικαστήριο δεν έχει έως σήμερα εκδώσει την οριστική απόφασή του επί της ουσίας της υπόθεσης.

Το επίπεδο της εκλαμβανόμενης ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης βελτιώνεται σταθερά τα τελευταία χρόνια αλλά παραμένει χαμηλό προς μέτριο. Το επίπεδο της εκλαμβανόμενης ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης είναι μέτριο μεταξύ του ευρέος κοινού (42 % «αρκετά και πολύ καλή») και μεταξύ των επιχειρήσεων παραμένει χαμηλό (36 %), αλλά παρουσιάζει σταθερή αύξηση και στις δύο έρευνες, γεγονός που είναι ενδεικτικό θετικής τάσης.⁵ Ο κύριος λόγος για την αντίληψη περί έλλειψης ανεξαρτησίας των δικαστηρίων και των δικαστών από τις εταιρείες είναι η αντίληψη περί παρεμβάσεων ή πιέσεων από την κυβέρνηση και τους πολιτικούς, ενώ έπεται με μικρή απόσταση η αντίληψη περί παρεμβάσεων ή πιέσεων από οικονομικά ή άλλα επιμέρους συμφέροντα, αντιλήψεις οι οποίες παραμένουν συγκριτικά μεταξύ των υψηλότερων στην ΕΕ.⁶ Το Ανώτατο Δικαστήριο ανέθεσε μελέτη σχετικά με τους λόγους στους οποίους οφείλεται η αρνητική αντίληψη για την ανεξαρτησία των δικαστών και των δικαστηρίων και η χαμηλή εμπιστοσύνη στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης, η οποία μπορεί να συμβάλει στον προσδιορισμό δυνατοτήτων για βελτίωση. Μεταξύ των αιτιών γι' αυτή τη χαμηλή εμπιστοσύνη, όπως διαπιστώθηκαν μέσω στοχευμένων ερευνών και εργαστηρίων με ενδιαφερόμενα μέρη όπως χρήστες δικαστηρίων, νομικούς, υπαλλήλους δικαστηρίων και το ευρύ κοινό, συγκαταλέγεται η έλλειψη γνώσης και πληροφόρησης σχετικά με το σύστημα απονομής δικαιοσύνης, ζητήματα οργάνωσης και επικοινωνίας, καθώς και η δυσκολία προσανατολισμού εντός των δικαστικών κτιρίων. Οι διαπιστώσεις αυτές οδήγησαν στη λήψη σειράς μέτρων, από εκπαιδευτικά προγράμματα έως καλύτερα εργαλεία πληροφόρησης για τους χρήστες των δικαστηρίων όταν βρίσκονται στο κτίριο του δικαστηρίου, τα οποία υλοποιήθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο και άλλους φορείς και στοχεύουν στη βελτίωση της εμπιστοσύνης στη δικαιοσύνη και του επιπέδου της εκλαμβανόμενης ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης.⁷

Ποιότητα

Συνταγματικό Δικαστήριο (2019), Απόφαση προσωρινής αναστολής εφαρμογής του νόμου για τις κοινοβουλευτικές έρευνες όσον αφορά τους δικαστές· Συνταγματικό Δικαστήριο (2019), Απόφαση προσωρινής αναστολής εφαρμογής του νόμου για τις κοινοβουλευτικές έρευνες όσον αφορά τους Εισαγγελείς.

⁵ Διαγράμματα 44 και 46, Πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020. Το επίπεδο της εκλαμβανόμενης ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης κατηγοριοποιείται ως εξής: πολύ χαμηλό (κάτω του 30 % των απαντησάντων θεωρούν την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης αρκετά καλή και πολύ καλή)· χαμηλό (μεταξύ 30 %-39 %), μέτριο (μεταξύ 40 %-59 %), υψηλό (μεταξύ 60 %-75 %), πολύ υψηλό (άνω του 75 %).

⁶ Διαγράμματα 45 και 47, Πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020.

⁷ Σλοβενική Κυβέρνηση (2018), Το Ανώτατο Δικαστήριο ανακοίνωσε νέες δράσεις για τη μακροπρόθεσμη βελτίωση της ποιότητας και της φήμης της σλοβενικής δικαιοσύνης.

Η ψηφιοποίηση του συστήματος απονομής δικαιοσύνης για τη διαχείριση των υποθέσεων βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο και καταγράφεται συνεχής πρόοδος όσον αφορά τη βελτίωση των ηλεκτρονικών επικοινωνιών μεταξύ δικαστηρίων και διαδίκων. Εφαρμόζονται προηγμένες τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών για τη διαχείριση των υποθέσεων.⁸ Τα δεδομένα που φτάνουν από όλα τα συστήματα δικαστικής διαχείρισης τυποποιούνται, ολοκληρώνονται (με τη χρήση εργαλείων αποθήκης δεδομένων), συγκεντρώνονται σε κεντρική τοποθεσία και χρησιμοποιούνται για σκοπούς διαχείρισης και για στατιστικούς σκοπούς. Οι πολιτικές και οι στρατηγικές ΤΠ καθορίζονται, συντονίζονται και διευθύνονται από το Ανώτατο Δικαστήριο. Ωστόσο, η ηλεκτρονική επικοινωνία μεταξύ δικαστηρίων και διαδίκων παραμένει λιγότερο ανεπτυγμένη. Π.χ. δεν είναι πάντοτε δυνατή η ηλεκτρονική υποβολή υποθέσεων στη δικαιοσύνη, η ηλεκτρονική κοινοποίηση κλητεύσεων ή η παρακολούθηση της πορείας των δικαστικών διαδικασιών μέσω διαδικτύου.⁹ Η ηλεκτρονική επικοινωνία είναι ήδη προηγμένη σε ορισμένους τομείς, όπως η είσπραξη μη αμφισβητούμενων οφειλών, που τελεί υπό τη διαχείριση ειδικής οργανωτικής μονάδας στο Τοπικό Δικαστήριο της Λιουμπλιάνα (COVL), με τους φακέλους των υποθέσεων να υφίστανται μόνο σε ηλεκτρονική μορφή, καθώς και ο τομέας της αφερεγγυότητας και το κτηματολόγιο. Η βελτίωση των εργαλείων ηλεκτρονικής επικοινωνίας σε άλλους τομείς, ιδίως στις αστικές και ποινικές διαδικασίες και στις διαδικασίες για τα πλημμελήματα, αποτελεί τομέα προτεραιότητας για το Ανώτατο Δικαστήριο από το 2019. Έχει αρχίσει η υλοποίηση έργου για την ανάπτυξη ηλεκτρονικών φακέλων, της ηλεκτρονικής υποβολής εγγράφων, της ψηφιακής επίδοσης δικογράφων, της ηλεκτρονικής πληρωμής δικαστικών εξόδων και άλλων ψηφιακών εργαλείων.¹⁰

Τα αποτελέσματα της έρευνας του Ανώτατου Δικαστηρίου σε χρήστες δικαστηρίων χρησιμοποιούνται για την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας της δικαιοσύνης. Το Ανώτατο Δικαστήριο ανέθεσε μελέτη (βλ. ανωτέρω), η οποία περιλάμβανε έρευνες σε χρήστες δικαστηρίων και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Στοχεύοντας στη βελτίωση της ποιότητας του δικαστικού έργου και στην αύξηση της εμπιστοσύνης στη δικαιοσύνη, το Ανώτατο Δικαστήριο σύστησε ειδική ομάδα έργου. Μεταξύ άλλων, η ομάδα οργάνωσε έρευνες με τη συμμετοχή δικαστών και δικαστικών υπαλλήλων, εργαστήρια με βασικούς παράγοντες, συνεντεύξεις και εκ των έσω παρατηρήσεις. Σ' αυτή τη βάση, το Ανώτατο Δικαστήριο συνέταξε εγχειρίδια για νέους δικαστές, διαδικαστικά εγχειρίδια για διάφορους τομείς της νομοθεσίας και ανέπτυξε προγράμματα κατάρτισης για δικαστικούς υπαλλήλους, καθώς και πληροφοριακό υλικό για το κοινό, π.χ. φυλλάδια, βίντεο και έναν ιστότοπο, μεταξύ άλλων σχετικά με τις δικαστικές διαδικασίες.¹¹ Η πρωτοβουλία αυτή επιβραβεύθηκε σε διεθνές επίπεδο.¹²

Το Ανώτατο Δικαστήριο διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην κατανομή των πόρων στα δικαστήρια. Προηγμένα εργαλεία ΤΠΕ για τη διαχείριση των υποθέσεων παρακολουθούν τα αναλυτικά δεδομένα στο επίπεδο του κάθε μεμονωμένου δικαστηρίου. Αυτό παρέχει στους Προέδρους Δικαστηρίων, στο διοικητικό προσωπικό των δικαστηρίων και στο Ανώτατο

⁸ Διάγραμμα 40, Πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020.

⁹ Διάγραμμα 27, Πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020.

¹⁰ Ανώτατο Δικαστήριο (2019), Ετήσια έκθεση του 2019, σ. 124-125.

¹¹ Μπορείτε να επισκεφθείτε τον ιστότοπο στη διεύθυνση: <http://www.sodisce.si/vsrs/objave/2018102509355191/>.

¹² Το 2019 το έργο του Ανώτατου Δικαστηρίου «Βελτιώνοντας την ποιότητα της δικαιοσύνης» (IQ Justice) έγινε αποδέκτης του βραβείου Crystal Scales of Justice Prize της επιτροπής του Συμβουλίου της Ευρώπης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της δικαιοσύνης (CEPEJ). Το 2019 το έργο για τη βελτίωση της απονομής δικαιοσύνης, και ιδιαίτερα της επικοινωνίας με τους χρήστες των δικαστηρίων, έλαβε το βραβείο UX Design Award 2019 για τον υψηλό βαθμό φιλικότητας προς τους χρήστες.

Δικαστήριο τη δυνατότητα να κατανέμουν τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους με βάση τα συγκριτικά δεδομένα σχετικά με την αποδοτικότητα των δικαστηρίων.¹³ Κάθε χρόνο, οι Πρόεδροι Δικαστηρίων υποβάλλουν τις προτάσεις τους σχετικά με τους πόρους στο Ανώτατο Δικαστήριο. Το Ανώτατο Δικαστήριο αναλύει στη συνέχεια τα δεδομένα αποδοτικότητας, συγκρίνει τον φόρτο εργασίας στο κάθε δικαστήριο και παρουσιάζει την ανάλυση στους Προέδρους Δικαστηρίων κατά τη συζήτηση σχετικά με τους πόρους. Στη συνέχεια, επιτυγχάνεται συμβιβασμός ως προς την κατανομή των πόρων λαμβανομένων υπόψη των συγκριτικών δεδομένων από τα δικαστήρια.

Το Δικαστικό Συμβούλιο και το Εισαγγελικό Συμβούλιο αντιμετωπίζουν προκλήσεις σε επίπεδο πόρων, παρά τις όποιες βελτιώσεις. Το Δικαστικό Συμβούλιο συμμετέχει πιο ενεργά στις προσπάθειες για βελτίωση της ποιότητας της δικαιοσύνης, ιδίως μέσω του ρόλου του στην αξιολόγηση των δικαστών, στις πειθαρχικές διαδικασίες και στη βελτίωση των αμοιβών των δικαστών.¹⁴ Παρά τη χορήγηση πρόσθετων πόρων τα τελευταία χρόνια, το Δικαστικό Συμβούλιο συνεχίζει να λειτουργεί με συγκριτικά μικρό αριθμό υπαλλήλων, αν λάβει κανείς υπόψη τις ευρείες αρμοδιότητες και τους μη επαγγελματίες-μέλη του Συμβουλίου.¹⁵ Σύμφωνα με τα ενδιαφερόμενα μέρη, οι προσπάθειες αυτές απαιτούν πρόσθετους πόρους προκειμένου να αυξηθεί η διοικητική ικανότητα του Δικαστικού Συμβουλίου, μεταξύ άλλων με στόχο τη βελτίωση της διαδικασίας επιλογής δικαστών, και ειδικότερα του σκεπτικού των αποφάσεων. Το Εισαγγελικό Συμβούλιο συνεχίζει να πάσχει από έλλειψη ανθρώπινων και οικονομικών πόρων,¹⁶ το οποίο σημαίνει ότι δεν έχει τη δυνατότητα να συμβάλει στη βελτίωση της εν γένει ποιότητας του έργου της Εισαγγελίας. Η έλλειψη προσωπικού υπονομεύει επίσης τον ρόλο του στη βελτίωση της διαδικασίας επιλογής εισαγγελέων.

Διαβουλεύσεις βρίσκονται σε εξέλιξη για την οριστικοποίηση της μεταρρύθμισης του δικαστικού χάρτη. Τις τελευταίες δεκαετίες, ο δικαστικός χάρτης (που ορίζει τον τόπο έδρας και τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων) ταλαντεύεται μεταξύ ενός δικαστηρίου και πολλών δικαστηρίων πρώτου βαθμού (περιφερειακών και τοπικών δικαστηρίων). Σήμερα, το δικαστικό σύστημα διαθέτει 55 πρωτοβάθμια δικαστήρια, με 44 τοπικά δικαστήρια που εκδικάζουν τις αστικές υποθέσεις αμφισβητούμενης και εκούσιας δικαιοδοσίας μικρής (οικονομικής) αξίας, και 11 περιφερειακά δικαστήρια που διεκπεραιώνουν τις αστικές υποθέσεις μεγάλης αξίας και τις εμπορικές υποθέσεις μεταξύ νομικών προσώπων. Ο διαχωρισμός ανάμεσα στα αστικά και στα εμπορικά πρωτοβάθμια δικαστήρια θεωρείται από καιρό ότι επηρεάζει την αποδοτικότητα των δικαστηρίων. Ως μερική λύση, οι μεταρρυθμίσεις του 2009 και του 2015 έθεσαν τα τοπικά δικαστήρια υπό τον ισχυρότερο έλεγχο των περιφερειακών δικαστηρίων με στόχο την εξισορρόπηση του φόρτου υποθέσεων

¹³ Το Ανώτατο Δικαστήριο κατανέμει τον προϋπολογισμό στα δικαστήρια ενώ το Δικαστικό Συμβούλιο έχει πρωτεύοντα ρόλο στην επιλογή και στη σταδιοδρομία των δικαστών.

¹⁴ Η κύρια αρμοδιότητα του Δικαστικού Συμβουλίου είναι η επιλογή των υποψηφίων για τα δικαστικά αξιώματα. Όπως κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα, η πλειονότητα των μελών του Δικαστικού Συμβουλίου είναι δικαστές, οι οποίοι εκλέγονται από τους ομολόγους τους. Τα υπόλοιπα πέντε μέλη είναι εκπρόσωποι άλλων νομικών επαγγελματιών και εκλέγονται από την Εθνοσυνέλευση κατόπιν πρότασης του Προέδρου της Δημοκρατίας.

¹⁵ Το Δικαστικό Συμβούλιο διαθέτει μόλις 15 υπαλλήλους. Για μια συγκριτική εικόνα των πόρων των Δικαστικών Συμβουλίων, Παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου Δικαστικών Συμβουλίων για την κατάρτιση της έκθεσης του 2020 για το κράτος δικαίου, σ. 9. Για μια συγκριτική εικόνα σχετικά με τις αρμοδιότητες των Δικαστικών Συμβουλίων, βλ. διάγραμμα 50, Πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2016.

¹⁶ Το Εισαγγελικό Συμβούλιο διαθέτει μόλις τέσσερις υπαλλήλους.

και τη μείωση των συγκρούσεων ως προς τη δικαιοδοσία.¹⁷ Τα προηγμένα συστήματα ΤΠΕ για τη διαχείριση των υποθέσεων σε συνδυασμό με την εμπειρία του Ανώτατου Δικαστηρίου στη διαχείριση πόρων θα καταστήσει δυνατή τη δημιουργία μεγαλύτερων δικαστηρίων στις αστικές περιοχές.¹⁸ Οι διαβουλεύσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης με τον δικαστικό κλάδο για νέο αναθεωρημένο δικαστικό χάρτη συνεχίστηκαν και το 2019, αλλά το σχέδιο νόμου δεν έχει ακόμη οριστικοποιηθεί από την κυβέρνηση.

Η δημοσίευση των αποφάσεων των πρωτοβάθμιων δικαστηρίων παραμένει περιορισμένη, ιδίως στις αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Ενώ οι περισσότερες αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου και των Εφετειών δημοσιεύονται στο διαδίκτυο, η δημοσίευση των πρωτόδικων αποφάσεων παραμένει σε χαμηλά επίπεδα.¹⁹ Επιπροσθέτως, η μηχαναγνωσιμότητα των δημοσιευμένων αποφάσεων, η οποία θα επέτρεπε την ανάπτυξη υπηρεσιών και προϊόντων για τους χρήστες δικαστηρίων με βάση λύσεις τεχνητής νοημοσύνης, είναι σχετικά περιορισμένη.²⁰ Το έργο για τη βελτίωση της διαδικτυακής προσβασιμότητας των αποφάσεων πρωτοβάθμιων δικαστηρίων υπό την αιγίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης παρουσιάζει καθυστερήσεις, λόγω προβλημάτων που σχετίζονται με την αυτόματη ανωνυμοποίηση των αποφάσεων. Διερευνάται νέα μέθοδος σε συνεργασία με ερευνητές.

Αποδοτικότητα

Η βελτιωμένη αποδοτικότητα του συστήματος απονομής δικαιοσύνης είχε ως αποτέλεσμα περαιτέρω μείωση των συσσωρευμένων υποθέσεων, ενώ η διάρκεια των δικών παρέμεινε εν πολλοίς σταθερή. Παρά το γεγονός ότι έχει έναν από τους μεγαλύτερους αριθμούς εισερχόμενων αστικών υποθέσεων στην ΕΕ, το σλοβενικό σύστημα απονομής δικαιοσύνης καταγράφει συνεχή βελτίωση της αποδοτικότητάς του σε όλες σχεδόν τις κατηγορίες υποθέσεων.²¹ Το 2019 ο συνολικός αριθμός συσσωρευμένων υποθέσεων μειώθηκε περαιτέρω κατά περισσότερο από 7 %, σε σύγκριση με το 2018.²² Τα δικαστήρια διεκπεραίωσαν και πάλι περισσότερες υποθέσεις από όσες παρέλαβαν, παρά το γεγονός ότι, σε απόλυτους αριθμούς, οι διεκπεραιωθείσες υποθέσεις ήταν λιγότερες από ό,τι στο παρελθόν.²³ Η μέση διάρκεια των δικών αυξήθηκε σε περίπου 13 μήνες στις αστικές υποθέσεις αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας και παρέμεινε στάσιμη στους 11 μήνες στις εμπορικές υποθέσεις αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας, καθώς δόθηκε προτεραιότητα σε παλαιότερες υποθέσεις. Ωστόσο, πρέπει να παρέλθει διάστημα άνω των 12 μηνών για την πρώτη συζήτηση εμπορικών υποθέσεων. Στο εφετείο, οι εν λόγω υποθέσεις περατώνονται

¹⁷ Π.χ., σύμφωνα με τις τροποποιήσεις, ο πρόεδρος του περιφερειακού δικαστηρίου μπορεί, σε συμφωνία με τον πρόεδρο του τοπικού δικαστηρίου, κατά την ετήσια κατανομή εργασίας, να αναθέτει σε δικαστές εργασία σε επίπεδο περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένου και του περιφερειακού δικαστηρίου. Επιπροσθέτως, ο πρόεδρος του Περιφερειακού Δικαστηρίου της Λιουμπλιάνα μπορεί να αναθέτει την εκδίκαση ορισμένων υποθέσεων σε συγκεκριμένα τοπικά δικαστήρια εντός της εν λόγω περιφέρειας. Βλ. άρθρα 71 και 105.α του νόμου περί δικαστηρίων.

¹⁸ Η Σλοβενία έλαβε χρηματοδότηση από το πρόγραμμα στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της ποιότητας του συστήματος απονομής δικαιοσύνης της, και συγκεκριμένα για την ανταλλαγή εθνικών πρακτικών σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις του δικαστικού χάρτη: εργαστήριο σχετικά με τη μεταρρύθμιση του δικαστικού χάρτη με εμπειρογνώμονες από τη Φινλανδία (FI) και τις Κάτω Χώρες (NL), 28-29 Σεπτεμβρίου 2016, Λιουμπλιάνα.

¹⁹ Διάγραμμα 28, Πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020.

²⁰ Διάγραμμα 29, Πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020.

²¹ Διαγράμματα 2 και 5-19, Πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020.

²² Στοιχεία σχετικά με την αποδοτικότητα των δικαστηρίων για το 2019, Ανώτατο Δικαστήριο.

²³ Συνολικό ποσοστό διεκπεραίωσης 101 %. Συνολικά, τα δικαστήρια διεκπεραίωσαν περίπου 70 000 υποθέσεις μηνιαίως το 2019, σε σύγκριση με περίπου 100 000 υποθέσεις μηνιαίως το 2012.

γρήγορα, συνήθως σε 3 περίπου μήνες. Σχεδόν το ένα τέταρτο των αστικών και εμπορικών υποθέσεων αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας επιλύονται μέσω δικαστικού διακανονισμού. Ωστόσο, απαιτούνται 14-17 μήνες για την έκδοση γραπτής απόφασης στις συγκεκριμένες κατηγορίες υποθέσεων.

Οι προκλήσεις σε επίπεδο αποδοτικότητας παραμένουν ιδίως όσον αφορά τις υποθέσεις οικονομικού και χρηματοοικονομικού εγκλήματος. Οι δίκες, ιδίως στις υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και οι διαδικασίες ποινικής δίωξης είναι πολλές φορές χρονοβόρες. Τα ποινικά δικαστήρια διεκπεραίωσαν και πάλι περισσότερες υποθέσεις από όσες παρέλαβαν (ποσοστό εκκαθάρισης 102 %). Ωστόσο, η διάρκεια των ποινικών υποθέσεων μειώθηκε στα τοπικά δικαστήρια σε περίπου 9,5 μήνες ενώ αυξήθηκε στα περιφερειακά δικαστήρια (υπερβαίνοντας τους 14 μήνες).²⁴ Όσον αφορά την εκδίκαση πιο σύνθετων υποθέσεων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, η διάρκεια των δικών στα πρωτοβάθμια δικαστήρια συνεχίζει να αυξάνεται και έφτασε τις 1 132 ημέρες κατά μέσο όρο.²⁵ Το 2019 η Εισαγγελία διεκπεραίωσε περισσότερες καταγγελίες (εγκλήσεις και μηνύσεις) από όσες έλαβε εντός του έτους, είτε απορρίπτοντας την έγκληση/μηνύση, είτε διατάσσοντας περαιτέρω έρευνα από την αστυνομία είτε απαγγέλοντας κατηγορίες, στην πλειονότητα των περιπτώσεων μέσα σε διάστημα ενός έως δύο μηνών.²⁶ Ωστόσο, η Ειδική Εισαγγελία που είναι αρμόδια για τα οικονομικά και χρηματοοικονομικά εγκλήματα, χρειάστηκε κατά μέσο όρο τέσσερις περίπου μήνες για τις ίδιες ενέργειες. Όσον αφορά τις υποθέσεις που παραπέμπονται από την Εισαγγελία στο ακροατήριο ποινικών δικαστηρίων, ο αριθμός τους παρουσιάζει σταθερή μείωση.²⁷ Παρά τις βελτιώσεις, οι έρευνες της αστυνομίας και των εισαγγελικών αρχών με αντικείμενο χρηματοοικονομικά και οικονομικά εγκλήματα μπορούν ενίοτε να διαρκέσουν χρόνια, εν μέρει λόγω έλλειψης πόρων. Αυτές οι προκλήσεις όσον αφορά την αποδοτικότητα και την ποιότητα αντιμετωπίζονται με στοχευμένη κατάρτιση (μεταξύ άλλων στον τομέα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), με την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και με αναλύσεις της αποδοτικότητας των εισαγγελικών με τη βοήθεια αναβαθμισμένου συστήματος Τεχνολογίας Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).

II. ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Το θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς καθορίζεται στον νόμο για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς. Εφαρμόζονται νόμοι που ρυθμίζουν τις συγκρούσεις συμφερόντων και τη δήλωση περιουσιακών στοιχείων για μέλη της δημόσιας διοίκησης, υπουργούς και βουλευτές, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων άσκησης πίεσης ή επιρροής από ομάδες συμφερόντων (lobbying) και της μεταπήδησης από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα. Το θεσμικό πλαίσιο για την καταπολέμηση της διαφθοράς περιλαμβάνει αυτόνομο κρατικό φορέα, την Επιτροπή για την Πρόληψη της Διαφθοράς, η οποία συνεργάζεται με τους λοιπούς φορείς στον τομέα της καταπολέμησης της διαφθοράς, την αστυνομία και την ειδική εισαγγελία.

Η Σλοβενία βαθμολογήθηκε με 60/100 στον δείκτη αντίληψης της διαφθοράς για το 2020 της Διεθνούς Διαφάνειας) και κατέλαβε την 11η θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση και

²⁴ Στοιχεία σχετικά με την αποδοτικότητα των δικαστηρίων για το 2019, Ανώτατο Δικαστήριο.

²⁵ Διάγραμμα 21, Πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για το 2020, το οποίο παρουσιάζει τα στοιχεία για τα έτη 2014, 2015, 2016 και 2018.

²⁶ Το 2019 το ποσοστό διεκπεραίωσης ήταν άνω του 106 %. Στοιχεία Εισαγγελίας.

²⁷ Ο αριθμός υποθέσεων για τις οποίες ασκήθηκε δίωξη από την Εισαγγελία μειώθηκε από περίπου 620 υποθέσεις το 2014 σε περίπου 458 το 2018 (ανά 100 000 κατοίκους), στοιχεία της Eurostat, https://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=crim_crt_case&lang=en.

την 35η θέση παγκοσμίως. Πρόσφατα αριθμητικά στοιχεία του Ευρωβαρόμετρου αποκαλύπτουν ότι το 87 % των απαντησάντων θεωρούν ότι η διαφθορά είναι ευρέως διαδεδομένη στη Σλοβενία (μέσος ενωσιακός όρος: 71 %) και το 36 % θεωρούν ότι επηρεάζονται προσωπικά από τη διαφθορά στην καθημερινή ζωή τους (ενωσιακός μέσος όρος: 26 %).²⁸ Σύμφωνα με τις έρευνες, το 90 % των εταιρειών θεωρούν ότι η διαφθορά είναι εκτεταμένη (ενωσιακός μέσος όρος: 63 %) και το 41 % των εταιρειών πιστεύουν ότι η διαφθορά αποτελεί πρόβλημα για την επιχειρηματική δραστηριότητα (ενωσιακός μέσος όρος: 37 %). Το 23 % των ατόμων πιστεύουν ότι υπάρχουν, στον τομέα αυτόν, αρκετές επιτυχείς ποινικές διώξεις, ώστε να αποτρέπονται τα άτομα από πρακτικές διαφθοράς (ενωσιακός μέσος όρος: 36 %), ενώ το 10 % των εταιρειών θεωρούν ότι τα άτομα και οι επιχειρήσεις που συλλαμβάνονται για δωροδοκία ανώτερου υπαλλήλου τιμωρούνται δεόντως (ενωσιακός μέσος όρος: 31 %).²⁹

Το βασικό νομικό πλαίσιο για την ενίσχυση της ακεραιότητας στον δημόσιο τομέα, την επίτευξη διαφάνειας και την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων είναι ο νόμος για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς. Ωστόσο, η υιοθέτηση τροποποιήσεων στον νόμο για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς με στόχο την αντιμετώπιση των ανεπαρκειών στο πλαίσιο καταπολέμησης της διαφθοράς αναβλήθηκε. Ο εν λόγω νόμος αποτελεί το βασικό νομοθέτημα για την καταπολέμηση της διαφθοράς στη Σλοβενία, ενώ καθορίζει και τις αρμοδιότητες της Επιτροπής για την Πρόληψη της Διαφθοράς (ΕΠΔ). Οι τροποποιήσεις στον νόμο για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς (ΝΑΠΔ) με στόχο την αντιμετώπιση ορισμένων βασικών ανεπαρκειών στο ισχύον πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων όσων είχαν επισημανθεί από την ομάδα χωρών κατά της διαφθοράς (GRECO) του Συμβουλίου της Ευρώπης, εγκρίθηκαν από την κυβέρνηση τον Ιανουάριο του 2018 και προγραμματίστηκαν προς ψήφιση από το Κοινοβούλιο τον Ιούνιο του 2020.³⁰ Ωστόσο, η ψήφισή τους αναβλήθηκε, αφήνοντας σε εκκρεμότητα βασικές μεταρρυθμίσεις για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Δεν φαίνεται να υπάρχουν σημαντικές νέες εξελίξεις όσον αφορά τους κανόνες δεοντολογίας, τις συγκρούσεις συμφερόντων, τους μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος ή τη μεταπήδηση από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα, τα οποία ρυθμίζονται μόνον εν μέρει από τον ΝΑΠΔ.³¹

Η Επιτροπή για την Πρόληψη της Διαφθοράς (ΕΠΔ) λειτουργεί με βάση ικανοποιητικό νομικό πλαίσιο, αλλά με περιορισμένους πόρους. Η ΕΠΔ είναι αυτόνομος κρατικός φορέας, την ανεξαρτησία του οποίου εγγυάται η διαδικασία επιλογής της ηγεσίας του, στο πλαίσιο της οποίας ειδική επιτροπή επιλογής αποτελούμενη από μέλη των τριών κλάδων κρατικής εξουσίας και της κοινωνίας των πολιτών εκδίδει σύσταση διορισμού την οποία απευθύνει στον πρόεδρο. Η ΕΠΔ συνεργάζεται τακτικά με την αστυνομία και την ειδική εισαγγελία, αλλά διατηρεί εποπτικές και διοικητικές ερευνητικές αρμοδιότητες. Επιπροσθέτως, εποπτεύει την πρόληψη της διαφθοράς και την ενίσχυση της ακεραιότητας των δημόσιων αξιωμάτων. Η ΕΠΔ διεξάγει διοικητικές έρευνες και κατέχει ευρείες νομικές εξουσίες για πρόσβαση σε, ή για εντολή προς άλλους φορείς και όργανα επιβολής του νόμου να συλλέξουν, αποδεικτικά στοιχεία. Είναι υπεύθυνη για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων, τα σχέδια διασφάλισης ακεραιότητας, τις δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων, τα δώρα και τους περιορισμούς που ορίζονται στον νόμο για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς. Ωστόσο, η GRECO επισήμανε

²⁸ Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 502 (2020).

²⁹ Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 502 (2020).

³⁰ GRECO (Ομάδα χωρών κατά της διαφθοράς), Fifth Evaluation Round– Evaluation report (Πέμπτος γύρος αξιολογήσεων – Έκθεση αξιολόγησης).

³¹ Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, Έκθεση χώρας 2020.

ότι οι ανεπαρκείς πόροι και οι διαδικαστικές αδυναμίες φαίνεται να δημιουργούν προσκόμματα στο έργο της ΕΠΔ.³² Προσδοκάται επίσης ότι οι τροποποιήσεις του ΝΑΠΔ θα επιλύσουν τα νομικά ζητήματα που περιβάλλουν τη *sui generis* διαδικασία της ΕΠΔ για την αντιμετώπιση των υποθέσεων διαφθοράς. Η διαδικασία βάσει της οποίας η ΕΠΔ αναλαμβάνει διοικητικές έρευνες και εκδίδει δημόσιες αποφάσεις έχει οδηγήσει σε δικαστικές προσφυγές κατά αποφάσεων, καθώς θεωρήθηκε ότι δεν παρέχονταν επαρκείς εγγυήσεις για τα δικαιώματα υπεράσπισης των υπόπτων κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.³³

Παράλληλα με την ειδική Επιτροπή για την Πρόληψη της Διαφθοράς, αρκετοί δημόσιοι φορείς εμπλέκονται στην πρόληψη και την καταστολή της διαφθοράς. Η Ειδική Εισαγγελία και η Αστυνομία, καθώς και άλλες κρατικές αρχές, εκπληρώνουν σημαντικούς ρόλους στην καταπολέμηση της διαφθοράς. Το νομικό πλαίσιο για την πρόληψη και δίωξη της διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένων του νόμου για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς και του ποινικού κώδικα, αποτελεί σε μεγάλο βαθμό έργο του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Το Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης είναι αρμόδιο για τη ρύθμιση του καθεστώτος, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των δημόσιων υπαλλήλων και συμβάλλει στην προαγωγή της ακεραιότητας. Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι το ανώτατο όργανο για την εποπτεία των κρατικών λογαριασμών, του προϋπολογισμού και των δημόσιων δαπανών. Ασκεί τις ελεγκτικές εξουσίες του με απολύτως ανεξάρτητο τρόπο και οι ενέργειές του δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο προσφυγής σε δικαστήρια ή άλλες κρατικές αρχές. Η Εθνική Επιτροπή Ελέγχου για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων είναι ανεξάρτητη ειδική δικαστική επιτροπή που παρέχει νομική προστασία στους συμμετέχοντες σε διαγωνισμούς. Το πρόγραμμα κυβερνητικών μέτρων για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια 2017-2019 εστίασε στην ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στους κόλπους των δημόσιων υπαλλήλων και στην παροχή μηχανισμών διαχείρισης και ελέγχου για τα δημόσια οικονομικά. Στόχευε επίσης στην επίτευξη μεγαλύτερης διαφάνειας στην εκπόνηση κανονισμών και στη διαχείριση διαδικασιών.³⁴

Έχουν θεσπιστεί κανόνες δεοντολογίας. Οι σχετικές διατάξεις περιέχονται στον νόμο για τη δημόσια διοίκηση, στον νόμο για τους δημόσιους υπαλλήλους και στον νόμο για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς. Ενώ οι υπουργοί και οι υφυπουργοί υπάγονται στον κώδικα δεοντολογίας για κυβερνητικούς υπαλλήλους και υπαλλήλους υπουργείων του 2015, ο νόμος για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς είναι το βασικό νομοθέτημα που διέπει τις συγκρούσεις συμφερόντων για τους υπαλλήλους του δημόσιου τομέα. Ορίζει τις υποχρεώσεις των υπαλλήλων σε σχέση με τις συγκρούσεις συμφερόντων, τις δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων και την εποπτεία τους, τους περιορισμούς στην άσκηση άλλων δραστηριοτήτων και τις απαγορεύσεις όσον αφορά τα δώρα. Ισχύει για τον πρωθυπουργό, τους υπουργούς, τους υφυπουργούς, τα μέλη του πρωθυπουργικού γραφείου και τον γενικό γραμματέα της κυβέρνησης. Ορισμένες διατάξεις, π.χ. σχετικά με τη δήλωση περιουσιακών στοιχείων και τους περιορισμούς όσον αφορά τη μελλοντική απασχόληση,

³² GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report (Πέμπτος γύρος αξιολογήσεων – Έκθεση αξιολόγησης), σύσταση i.

³³ Η διαδικασία περιλαμβάνει διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών, αποστολή στον ενδιαφερόμενο σχεδίου των πορισμάτων, ακολουθούμενη από έγκριση των πορισμάτων και δημοσιοποίησή τους, μαζί με την απάντηση του ενδιαφερομένου. Σύμφωνα με το Ανώτατο Δικαστήριο, οι διαδικασίες ενώπιον της ΕΠΔ πρέπει να προβλέπουν τις ίδιες διασφαλίσεις με τις γενικές διαδικασίες του διοικητικού δικαίου. Στις διασφαλίσεις αυτές περιλαμβάνονται η ενημέρωση του ενδιαφερομένου σχετικά με τον έλεγχο, καθώς και η δυνατότητά του να υποβάλλει διευκρινίσεις και να εκπροσωπείται κατά τους ελέγχους.

³⁴ GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report (Πέμπτος γύρος αξιολογήσεων — Έκθεση αξιολόγησης), παράγραφος 54.

ισχύουν επίσης για τους πρώην υπαλλήλους.³⁵ Στις 12 Ιουνίου 2020 η Εθνοσυνέλευση ψήφισε κώδικα δεοντολογίας. Σ' αυτόν καθορίζονται οι δεοντολογικές αρχές τις οποίες οφείλουν να τηρούν οι βουλευτές και θεσπίζονται πειθαρχικά μέτρα για τις παραβάσεις. Ωστόσο, έχουν επισημανθεί ανεπάρκειες στον κώδικα δεοντολογίας του Εθνικού Συμβουλίου όσον αφορά τις συγκρούσεις συμφερόντων, την εποπτεία και τις κυρώσεις.³⁶

Έχουν θεσπιστεί διατάξεις σχετικά με την πρόληψη και διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων. Οι κανόνες σχετικά με την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων και τις δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων καθορίζονται στον νόμο για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς. Η αποφυγή των συγκρούσεων συμφερόντων αποτελεί κατά κύριο λόγο υποχρέωση κάθε δημόσιου υπαλλήλου, ο οποίος οφείλει αμέσως να ενημερώσει εγγράφως τους ανωτέρους του ή την Επιτροπή για την Πρόληψη της Διαφθοράς (ΕΠΔ) σε περίπτωση σύγκρουσης. Πρόσθετοι κανόνες σχετικά με τη μη συμβατότητα αρμοδιοτήτων και τον περιορισμό των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στοχεύουν επίσης στην αποτροπή των συγκρούσεων συμφερόντων στον δημόσιο τομέα. Επιπροσθέτως, ο νόμος για τους δημόσιους υπαλλήλους απαγορεύει στους δημόσιους αξιωματούχους να ασκούν δραστηριότητες που δημιουργούν σύγκρουση συμφερόντων. Προβλέπει επίσης ορισμένους περιορισμούς και υποχρεώσεις των δημοσίων υπαλλήλων (και των μελών της οικογένειάς τους) όσον αφορά την αποδοχή δώρων. Οι προγραμματιζόμενες τροποποιήσεις θα διευρύνουν τις κατηγορίες ατόμων που υποχρεούνται να δηλώνουν τυχόν συγκρούσεις συμφερόντων. Ο νόμος καθορίζει επίσης το πεδίο εφαρμογής και τις κατηγορίες υπαλλήλων που είναι υποχρεωμένοι να υποβάλλουν δηλώσεις στην ΕΠΔ.³⁷ Οι δηλώσεις πρέπει να υποβάλλονται στην ΕΠΔ αμέσως μετά την ανάληψη του αξιώματος, ένα έτος μετά την αποχώρηση από τα καθήκοντα και μετά από κάθε μεταβολή στο αξίωμα, στις δραστηριότητες, στην ιδιοκτησία ή στα περιουσιακά στοιχεία η οποία υπερβαίνει τα 10 000 EUR. Η ΕΠΔ χρησιμοποιεί ad hoc ελέγχους και τηρεί αρχεία για τα πρόσωπα που υπόκεινται σε υποχρέωση δήλωσης περιουσιακών στοιχείων. Οι δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων είναι προσβάσιμες στους πολίτες καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας του αξιωματούχου και έως ένα έτος μετά. Ωστόσο, οι δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων των ανώτατων εκτελεστικών αξιωμάτων δεν δημοσιεύονται ούτε υπόκεινται σε ουσιαστικό έλεγχο.³⁸ Ως προς αυτό, διατυπώθηκε σύσταση για διεύρυνση της υποχρέωσης υποβολής δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων στα μέλη των οικογενειών υπουργών και υφυπουργών, ακόμη και χωρίς δημοσιοποίησή τους.³⁹ Ανταποκρινόμενες σ' αυτές τις συστάσεις, οι σλοβενικές αρχές σχεδιάζουν τροποποίηση του εύρους εφαρμογής των δηλώσεων και της εποπτείας περιουσιακών στοιχείων. Η ΕΠΔ παραμένει, ωστόσο, υποστελεχωμένη και χωρίς τους αναγκαίους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους για την εκτέλεση των καθηκόντων

³⁵ GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report (Πέμπτος γύρος αξιολογήσεων — Έκθεση αξιολόγησης), παράγραφος 40.

³⁶ GRECO Fourth Evaluation Round – Interim report, conclusions on the National Council (Τέταρτος γύρος αξιολογήσεων – Ενδιάμεση έκθεση, συμπεράσματα σχετικά με το Εθνικό Συμβούλιο).

³⁷ Σ' αυτούς περιλαμβάνονται υψηλόβαθμοι, τοπικοί, αιρετοί και διορισμένοι αξιωματούχοι όπως: υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι καριέρας, μη επαγγελματίες δήμαρχοι και αντιδήμαρχοι, υψηλόβαθμοι δημόσιοι υπάλληλοι, διοικητικά στελέχη, υπεύθυνοι δημοσίων προμηθειών, δημόσιοι υπάλληλοι της Εθνικής Επιτροπής Ελέγχου για τις διαδικασίες δημοσίων προμηθειών.

³⁸ Η GRECO διατύπωσε σύσταση για έγκαιρη δημοσίευση των δηλώσεων περιουσιακών στοιχείων των υπουργών και υφυπουργών και τη διενέργεια ουσιαστικών ελέγχων από την ΕΠΔ. GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report (Πέμπτος γύρος αξιολογήσεων – Έκθεση αξιολόγησης), σύσταση viii.

³⁹ GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report (Πέμπτος γύρος αξιολογήσεων – Έκθεση αξιολόγησης), σύσταση vii.

της. Ως προς αυτό, η GRECO διατύπωσε σύσταση για παροχή επαρκών πόρων στην ΕΠΔ με στόχο την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της.⁴⁰

Η άσκηση πίεσης ή επιρροής από ομάδες συμφερόντων (lobbying) και η μεταπήδηση από τον δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα ρυθμίζονται.⁴¹ Ο ΝΑΠΔ προβλέπει ότι απαγορεύεται η άσκηση πίεσης ή επιρροής για ζητήματα που άπτονται δικαστικών ή διοικητικών διαδικασιών, καθώς και ότι δραστηριότητες άσκησης πίεσης ή επιρροής μπορούν να ασκούν μόνον άτομα που είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο εκπροσώπων ομάδων συμφερόντων που τηρείται από την ΕΠΔ. Οι δημόσιοι υπάλληλοι δύνανται να συμφωνήσουν στην άσκηση πίεσης ή επιρροής μόνον εάν ο εκπρόσωπος της ομάδας συμφερόντων είναι εγγεγραμμένος στο μητρώο και πρέπει να αρνούνται επαφή εάν υπάρχουν συγκρούσεις συμφερόντων. Ωστόσο, διατυπώθηκε σύσταση για επισταμένη αξιολόγηση της εφαρμογής των κανόνων που αφορούν τις επαφές μελών της Εθνοσυνέλευσης και του Εθνικού Συμβουλίου με εκπροσώπους ομάδων συμφερόντων.⁴² Αυτό δεν έχει υλοποιηθεί έως σήμερα, παρά το γεγονός ότι το 76 % των επιχειρήσεων στη Σλοβενία θεωρούν ότι ο μόνος τρόπος για να επιτύχει κανείς στις επιχειρήσεις είναι να έχει πολιτικές διασυνδέσεις (ο ενωσιακός μέσος όρος είναι 54 %).⁴³ Εξάλλου, για τα ανώτατα εκτελεστικά αξιώματα, οι κανόνες σχετικά με την άσκηση πίεσης ή επιρροής παρουσιάζουν κενά και δεν τηρούνται επαρκώς. Δεν αναφέρονται δεόντως όλες οι επαφές με τρίτους οι οποίοι επιδιώκουν να επηρεάσουν τις κυβερνητικές αποφάσεις, συμπεριλαμβανομένων των επαφών από τους νόμιμους και εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους εταιρειών και ομάδων συμφερόντων.⁴⁴ Επιπροσθέτως, ο ΝΑΠΔ προβλέπει επίσης περίοδο «αναμονής» για τους υψηλόβαθμους αξιωματούχους. Στη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι τελευταίοι απαγορεύεται να ασκούν πίεσεις ή επιρροή στο πλαίσιο ομάδων συμφερόντων ή να ενεργούν ως εκπρόσωποι επιχειρηματικής οντότητας που είχε επιχειρηματικές επαφές με τον φορέα στον οποίο υπηρετούσαν για διάστημα δύο ετών από την αποχώρησή τους από το αξίωμα. Οι δημόσιοι φορείς απαγορεύεται επίσης να έχουν δοσοληψίες με οντότητες στις οποίες έχει συμφέροντα πρώην υπάλληλός τους, για διάστημα ενός έτους από την αποχώρησή του εν λόγω υπαλλήλου από το αξίωμα.⁴⁵

Η Σλοβενία ανέπτυξε περαιτέρω μέτρα για την πρόληψη της διαφθοράς και την αύξηση της διαφάνειας στη σύναψη δημόσιων συμβάσεων. Η Σλοβενία κατατάσσεται μεταξύ των πιο προηγμένων χωρών του ΟΟΣΑ όσον αφορά τη διαφάνεια και έχει θεσπίσει μέτρα για την πρόληψη της διαφθοράς στη σύναψη δημόσιων συμβάσεων. Π.χ., τα σχέδια διασφάλισης ακεραιότητας είναι εργαλεία για τον έλεγχο της ακεραιότητας του οργανισμού. Πρόκειται για τεκμηριωμένη διαδικασία για την αξιολόγηση του βαθμού τρωτότητας και έκθεσης σε αντιδεοντολογικές ή διεφθαρμένες πρακτικές. Όλοι οι δημόσιοι θεσμοί είναι υποχρεωμένοι να υποβάλουν σχέδια διασφάλισης ακεραιότητας στην ΕΠΔ, με πρωταρχικό σκοπό τον προσδιορισμό των κινδύνων και την εφαρμογή μέτρων για την ενίσχυση της ακεραιότητας. Ο νόμος για τις δημόσιες συμβάσεις περιλαμβάνει σύστημα υποχρεωτικής ηλεκτρονικής

⁴⁰ GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report (Πέμπτος γύρος αξιολογήσεων – Έκθεση αξιολόγησης), σελ. 4.

⁴¹ 1) μη δημόσια επαφή· 2) στόχος επηρεασμού της συζήτησης και της έκδοσης κανονισμών και άλλων γενικών εγγράφων· 3) διενέργεια προς όφελος, εξ ονόματος ή για λογαριασμό ορισμένης ομάδας συμφερόντων / πελάτη που επιθυμεί να ασκήσει πίεση ή επιρροή.

⁴² GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report (Πέμπτος γύρος αξιολογήσεων – Έκθεση αξιολόγησης), σύσταση ii.

⁴³ Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 502 (2020), σ. 71.

⁴⁴ GRECO Fifth Evaluation Round – Evaluation Report (Πέμπτος γύρος αξιολογήσεων – Έκθεση αξιολόγησης), σύσταση v.

⁴⁵ Π.χ. συμμετοχή 5 % στα δικαιώματα ιδρυτή, στη διαχείριση ή στο κεφάλαιο, είτε με άμεση συμμετοχή ή μέσω της συμμετοχής άλλων νομικών προσώπων.

υποβολής και δημοσίευσης των προσφορών ορισμένης αξίας μαζί και με τις τελικές αποφάσεις και το σκεπτικό της αναθέτουσας αρχής. Τα εν λόγω μέτρα συνοδεύονται από τις απαιτούμενες δηλώσεις περιουσιακών στοιχείων των υπευθύνων για τις δημόσιες συμβάσεις όπως ορίζεται λεπτομερώς στον ΝΑΠΔ. Από τον Ιανουάριο του 2016 λειτουργεί η εφαρμογή ΤΠ STATIST μέσω της οποίας δημοσιεύονται τα στοιχεία όλων των δημόσιων συμβάσεων που έχουν ανατεθεί στη Σλοβενία από το 2013. Η ΕΠΔ ανέπτυξε επίσης διαδικτυακή εφαρμογή (ERAR) η οποία παρέχει, με τρόπο φιλικό προς τον χρήστη, πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρηματικές συναλλαγές όλων των φορέων του δημόσιου τομέα. Συνεχίζει να συμβάλλει σημαντικά στη διαφάνεια στον δημόσιο τομέα, καθώς καθιστά δυνατή την οπτικοποίηση των δημόσιων δαπανών. Ωστόσο, ενώ η ΕΠΔ δηλώνει ότι μόλις το 10 % του συνολικού αριθμού καταγγελιών διαφθοράς σχετίζονται με τις δημόσιες συμβάσεις, οι έρευνες του Ευρωβαρόμετρου δείχνουν ότι οι επιχειρήσεις παραμένουν επιφυλακτικές όσον αφορά τις πρακτικές δημόσιων συμβάσεων στη Σλοβενία.

Ο τομέας διαφθοράς, στους κόλπους του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης (ΓΑΔ), είναι αρμόδιος για τον χειρισμό των εγκλημάτων διαφθοράς σε εθνικό επίπεδο. Παρακολουθεί, διαχειρίζεται και διευθύνει το έργο όλων των αστυνομικών διευθύνσεων, και ερευνά ύποπτα περιστατικά διαφθοράς που καταγγέλλονται μέσω ηλεκτρονικών ειδοποιήσεων. Ο ετήσιος προϋπολογισμός της ΓΑΔ για το 2019 (369 400 EUR) αντιπροσωπεύει αύξηση κατά 7,3 % έναντι του 2018. Η GRECO χαιρέτισε τα μέτρα που έλαβε η αστυνομία για την πρόληψη φαινομένων διαφθοράς στους κόλπους της, καθώς οι αστυνομικοί δεν απολαύουν ασυλίας ή διαδικαστικών προνομίων. Η αστυνομία συγκαταλέγεται σταθερά στις κρατικές αρχές που συγκεντρώνουν υψηλά ποσοστά εμπιστοσύνης από τους πολίτες στη Σλοβενία.⁴⁶ Η Εθνική Υπηρεσία Ερευνών (EYE) ιδρύθηκε τον Νοέμβριο του 2009 και υπάγεται στη Διεύθυνση Δίωξης Εγκλήματος της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης. Ειδικεύεται σε σοβαρά και πολύπλοκα ποινικά αδικήματα, συμπεριλαμβανομένου του οικονομικού εγκλήματος, του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς. Αν και η Υπηρεσία διαθέτει αυτονομία στην επιλογή των υποθέσεων, η πρακτική αυτή έχει επικριθεί από την Ειδική Εισαγγελία, καθώς, σε ορισμένες περιπτώσεις, η τοπική αστυνομία αντιμετωπίζει δυσκολίες σε πολύπλοκες υποθέσεις τις οποίες η Υπηρεσία έχει αποφασίσει να μην ερευνήσει.⁴⁷

Εκκρεμούν αρκετές προβεβλημένες υποθέσεις διαφθοράς, υπάρχουν ωστόσο συγκεκριμένες προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να διασφαλιστεί η επιτυχία των διώξεων. Η Ειδική Εισαγγελία ασκεί διώξεις στα πιο σοβαρά ποινικά αδικήματα, συμπεριλαμβανομένης της διαφθοράς, που από το 2017 θεωρείται πολιτική προτεραιότητα.⁴⁸ Ωστόσο, αρκετές υποθέσεις σε υψηλά κλιμάκια διαιωνίζονται ή έχουν φτάσει στα όρια της παραγραφής, ενώ υπάρχουν αναφορές ότι η διεκπεραίωση των υποθέσεων παρεμποδίζεται από την αναποτελεσματικότητα της αστυνομίας στην ιεράρχηση των υποθέσεων και στη διαβίβαση πληροφοριών σχετικά με τις δικογραφίες. Επιπροσθέτως, η Σλοβενία καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό απαντησάντων που θεωρούν ότι δεν υπάρχουν αρκετές επιτυχείς ποινικές διώξεις, ώστε να αποτρέπονται τα άτομα από πρακτικές διαφθοράς (72 %) και που διαφωνούν με τη δήλωση ότι οι κυβερνητικές προσπάθειες για την καταπολέμηση της διαφθοράς είναι αποτελεσματικές (77 %).⁴⁹ Η Σλοβενία καθιέρωσε την αστική δήμευση περιουσιακών στοιχείων χωρίς καταδίκη στο εθνικό της δίκαιο το 2011, όταν ψηφίστηκε ο νόμος περί δήμευσης προϊόντων εγκλήματος. Ωστόσο, το Συνταγματικό

⁴⁶ Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 502 (2020).

⁴⁷ Οι σχετικές πληροφορίες ελήφθησαν κατά την επίσκεψη στη χώρα.

⁴⁸ Ειδική Εισαγγελία, Ετήσια έκθεση, *Vrhovno Državno tožilstvo. Letno poročilo za leto 2019*.

⁴⁹ Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 502 (2020).

Δικαστήριο έκρινε το 2018 ότι η στοχοποίηση περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν προ του 2011 από πρόσωπο που παραπέμπεται στη δικαιοσύνη, συνιστά «απαράδεκτη αναδρομική εφαρμογή».⁵⁰ Η απόφαση έχει πρακτικές συνέπειες για τη λειτουργία του καθεστώτος δημεύσεων αστικού δικαίου ανεξαρτήτως καταδίκης και για την αποτελεσματικότητά του, καθώς οι αρχές μπορούν πλέον να ενεργοποιούν τον μηχανισμό δημεύσεων αστικού δικαίου ανεξαρτήτως καταδίκης μόνο για τα περιουσιακά στοιχεία που αποκτήθηκαν από τον εκάστοτε παραπεμπόμενο μετά το 2011. Ωστόσο, το 2019 η Εισαγγελία απήγγειλε κατηγορίες σε 147 υποθέσεις διαφθοράς, 22 % λιγότερες έναντι του 2018 (188). Το 2019 τα δικαστήρια εξέδωσαν 21 καταδικαστικές αποφάσεις, 30 % λιγότερες έναντι του 2018 (30), καθώς και εννέα αθωωτικές αποφάσεις (τρεις το 2018) και μία θέση στο αρχείο (δύο το 2018). Υπάρχουν άλλες 225 ανοικτές υποθέσεις διαφθοράς σε διάφορα στάδια της ποινικής διαδικασίας, και τα δικαστήρια δεν έχουν εκδώσει ακόμη αποφάσεις σε πρώτο βαθμό.⁵¹ Οι αρχές έχουν επισημάνει ότι μικρός αριθμός παραπομπών και καταδικαστικών αποφάσεων μπορούν να αποδοθούν σε δυσκολίες όσον αφορά τη διερεύνηση στοιχείων που παρέχονται από μάρτυρες δημόσιου συμφέροντος οι οποίοι προστατεύονται μόνον εν μέρει από τον ΝΑΠΔ.⁵²

---

⁵⁰ Απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου της 5ης Ιουλίου 2018, U-I-6/15-23, Uр-33/15-32 και Uр-1003/15-27.

⁵¹ Ειδική Εισαγγελία, Ετήσια έκθεση, *Vrhovno Državno tožilstvo. Letno poročilo za leto 2019*.

⁵² Οι σχετικές πληροφορίες ελήφθησαν κατά την επίσκεψη στη χώρα.

III. ΠΟΛΥΦΩΝΙΑ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Στη Σλοβενία, η ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης κατοχυρώνονται συνταγματικά, ενώ η πολυφωνία των μέσων μαζικής επικοινωνίας διασφαλίζεται μέσω ειδικής τομεακής νομοθεσίας. Ο ρυθμιστικός φορέας για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, ο Οργανισμός για τα Δίκτυα και τις Υπηρεσίες Επικοινωνιών, είναι ανεξάρτητη αρχή, νομικά και λειτουργικά διακριτή από την κυβέρνηση. Οι κανόνες για τη διαφάνεια στην ιδιοκτησία των μέσων μαζικής επικοινωνίας ορίζουν ότι οι εταιρείες πρέπει να δηλώνουν στις αρχές ανταγωνισμού την επιρροή στην ιδιοκτησία ή τη διοίκηση πάνω από ορισμένο όριο. Κάθε σημαντική μεταβολή στην ιδιοκτησία προϋποθέτει επίσης τη συμφωνία του αρμόδιου υπουργείου. Η προστασία των δημοσιογράφων δεν ρυθμίζεται από συγκεκριμένους κανόνες και εφαρμόζονται οι μηχανισμοί που ισχύουν για όλους τους πολίτες.⁵³

Η ανεξαρτησία του Οργανισμού για τα Δίκτυα και τις Υπηρεσίες Επικοινωνιών κατοχυρώνεται από τη νομοθεσία, αλλά η αποτελεσματικότητά του περιορίζεται από την έλλειψη ανθρώπινων πόρων και την απουσία διασφαλίσεων κατά των πολιτικών παρεμβάσεων. Πέραν του ρόλου του ως ρυθμιστικού φορέα για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, ο Οργανισμός για τα Δίκτυα και τις Υπηρεσίες Επικοινωνιών της Δημοκρατίας της Σλοβενίας (AKOS) είναι επίσης ο ρυθμιστικός φορέας για τους τομείς των τηλεπικοινωνιών, των ταχυδρομείων και των σιδηροδρομικών μεταφορών. Το καθεστώς του AKOS εγγυάται ο νόμος για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες.⁵⁴ Ο AKOS αντλεί τις εξουσίες επιβολής του στον τομέα των οπτικοακουστικών μέσων από τον νόμο για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας⁵⁵ και τον νόμο για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων.⁵⁶ Και οι δύο νόμοι βρίσκονται επί του παρόντος υπό αναθεώρηση εν όψει και της μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της αναθεωρημένης οδηγίας για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων: τον Ιούλιο του 2020 ξεκίνησε δημόσια διαβούλευση που διήρκεσε μόλις πέντε ημέρες. Μετά από έντονες επικρίσεις, μεταξύ άλλων από εθνικές και διεθνείς ενώσεις στον τομέα των μέσων μαζικής επικοινωνίας, η περίοδος διαβούλευσης παρατάθηκε για τις αρχές Αυγούστου και τον Σεπτέμβριο, αντίστοιχα.⁵⁷ Η διοίκηση του AKOS ασκείται από τον Διευθυντή και το Συμβούλιο του Οργανισμού, που αποτελείται από πέντε μέλη. Οι αποφάσεις λαμβάνονται από τον Διευθυντή, ενώ το Συμβούλιο επιβλέπει την υλοποίηση του προγράμματος εργασίας και εγκρίνει τον οικονομικό σχεδιασμό. Διευθυντής και Συμβούλιο διορίζονται από την κυβέρνηση βάσει πρότερης διαδικασίας επιλογής, με τον αρμόδιο υπουργό να προτείνει στην κυβέρνηση τον υποψήφιο για τη θέση του Διευθυντή. Αναστολή και παύση καθηκόντων μπορούν να επιβληθούν μόνο λόγω ακαταλληλότητας για τη θέση ή ανικανότητας, ή για άλλους επιτακτικούς λόγους που σχετίζονται με το εκάστοτε πρόσωπο. Αν και ο νόμος για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες θεσπίζει κανόνες σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων με τον κλάδο, δεν προβλέπονται ειδικές διατάξεις για το ενδεχόμενο σύγκρουσης συμφερόντων

⁵³ Αφού έχασε δύο θέσεις μεταξύ 2018 και 2019, η Σλοβενία επανέκτησε την προηγούμενη θέση της στον παγκόσμιο δείκτη ελευθερίας του Τύπου των Δημοσιογράφων Χωρίς Σύνορα, καταλαμβάνοντας και πάλι την 32η θέση παγκοσμίως. Δημοσιογράφοι χωρίς σύνορα, Σλοβενία.

⁵⁴ *Zakon o elektronskih komunikacijah* (ZEKOn-1).

⁵⁵ *Zakon o medijih* (ZMed).

⁵⁶ *Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah* (ZAvMS).

⁵⁷ Σχέδιο νόμου για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=10493>, σχέδιο νόμου για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=11475>. Η αρχή ανταγωνισμού της χώρας αντιτάχθηκε σε τροποποιήσεις του σχεδίου νόμου για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας που είχαν αντίκτυπο στον έλεγχο των συγχωνεύσεων στα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

λόγω διασυνδέσεων του Διευθυντή με πολιτικό κόμμα.⁵⁸ Οι οικονομικοί και ανθρώπινοι πόροι εναπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια του ρυθμιστικού φορέα. Ο προϋπολογισμός εξασφαλίζεται από τις προσόδους που προέρχονται από τη δραστηριότητα του Οργανισμού, γεγονός που ενισχύει την ανεξαρτησία του από την κυβέρνηση. Ωστόσο, δεδομένου του μεγάλου εύρους αρμοδιοτήτων του, φαίνεται ότι ο Οργανισμός πάσχει από έλλειψη ανθρώπινων πόρων, γεγονός που, με τη σειρά του, ενδέχεται να επηρεάζει την αποτελεσματικότητά του. Ο Οργανισμός έχει την εξουσία να επιβάλλει κυρώσεις, κατά των οποίων υπάρχει δυνατότητα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου. Ο Οργανισμός παρουσιάζει την ετήσια έκθεσή του στην κυβέρνηση και στο Κοινοβούλιο, και δημοσιεύει όλα τα σχετικά έγγραφα στον ιστότοπό του διασφαλίζοντας ικανοποιητικό επίπεδο διαφάνειας.⁵⁹ Το Παρατηρητήριο για την πολυφωνία στα μέσα μαζικής επικοινωνίας (εφεξής MPM 2020) αξιολογεί ως μέτριο τον κίνδυνο για την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα της αρχής για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, κυρίως λόγω της απουσίας διασφαλίσεων κατά των πολιτικών παρεμβάσεων.⁶⁰

Η διαφάνεια όσον αφορά την ιδιοκτησία των μέσων μαζικής επικοινωνίας επιβάλλει υποχρέωση δήλωσης της συμμετοχής στην ιδιοκτησία ή τη διοίκηση. Σύμφωνα με τον νόμο για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, ο εκδότης ή ο ιδιοκτήτης ραδιοτηλεοπτικού μέσου οφείλει να δηλώνει οποιαδήποτε συμμετοχή στην ιδιοκτησία ή τη διοίκηση η οποία είναι ίση ή υπερβαίνει το 5%. Ορισμένες πληροφορίες δημοσιοποιούνται στον ιστότοπο του Υπουργείου Πολιτισμού.⁶¹ Ιδιαίτερα στην περίπτωση της πολλαπλής κλιμακωτής ιδιοκτησίας, η τρέχουσα νομοθεσία ενδέχεται να δυσχεραίνει τον εντοπισμό φαινομένων κεκαλυμμένης συγκέντρωσης σε επίπεδο λήψης αποφάσεων.⁶² Για τον λόγο αυτόν, το MPM 2020 αξιολογεί ως μέτριο τον κίνδυνο για τη διαφάνεια στην ιδιοκτησία των μέσων μαζικής επικοινωνίας στη Σλοβενία.⁶³ Το σχέδιο πρότασης για αναθεώρηση του νόμου, το οποίο κατατέθηκε τον Ιούλιο του 2020, διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του νόμου για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας στα ψηφιακά μέσα και καταργεί το ελάχιστο όριο του 5%, με εξαίρεση τις εταιρείες που έχουν συσταθεί ως μετοχικές εταιρείες (joint stock companies).⁶⁴ Το σχέδιο πρότασης προβλέπει επίσης δημοσιοποίηση όλων των πληροφοριών που σχετίζονται με την ιδιοκτησία, συμπεριλαμβανομένων των κατά το παρελθόν μη δημοσιοποιούμενων χρηματοδοτικών πηγών και των προβλεπόμενων για πρώτη φορά πηγών από δημόσια κονδύλια.⁶⁵

Η κατανομή της κρατικής διαφήμισης δεν ρυθμίζεται από συγκεκριμένους κανόνες. Επειδή δεν πραγματοποιείται συλλογή δεδομένων για τα έσοδα των εταιρειών μέσων μαζικής επικοινωνίας, είναι δύσκολο να εξασφαλιστούν αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με

⁵⁸ 2020 Media Pluralism Monitor (Παρατηρητήριο για την πολυφωνία στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, 2020), άρθρο 182 του *Zakon o elektronskih komunikacijah* (ZEKON-1).

⁵⁹ Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζεται ότι η αναθεωρημένη οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων θεσπίζει συγκεκριμένες εγγυήσεις για την ανεξαρτησία και την αποτελεσματικότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών των μέσων μαζικής επικοινωνίας.

⁶⁰ 2020 Media Pluralism Monitor (Παρατηρητήριο για την πολυφωνία στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, 2020).

⁶¹ Άρθρα 12 και 14, νόμος για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

⁶² Πληροφορίες που ελήφθησαν κατά την επίσκεψη στη χώρα εν όψει της έκθεσης του 2020 για το κράτος δικαίου.

⁶³ Υπενθυμίζεται, εν προκειμένω, ότι η αναθεωρημένη οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν νομοθετικά μέτρα που να προβλέπουν ότι οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων μαζικής επικοινωνίας που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους καθιστούν δυνατή την πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς τους, συμπεριλαμβανομένων των πραγματικών δικαιούχων.

⁶⁴ Τροποποιημένο άρθρο 12, σχέδιο νόμου για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.

⁶⁵ Βλ. προηγούμενη υποσημείωση.

τη διαφημιστική δαπάνη, συμπεριλαμβανομένης της ταυτότητας του αναδόχου. Κατά την προεκλογική περίοδο, μόνο τα δημόσια μέσα μαζικής επικοινωνίας υποχρεούνται να διαθέτουν αρκετό χρόνο προκειμένου να διασφαλίζεται ισότιμη πολιτική εκπροσώπηση στα σχετικά προγράμματα.

Ο νόμος για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς προβλέπει γενικούς κανόνες σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων για τους δημόσιους υπαλλήλους, μεταξύ άλλων και στον τομέα των μέσων μαζικής επικοινωνίας.⁶⁶ Πέραν αυτών, δεν υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες που ρυθμίζουν τη σύγκρουση συμφερόντων στον τομέα των μέσων μαζικής επικοινωνίας, π.χ. μεταξύ πολιτικών κομμάτων και ιδιοκτητών μέσων μαζικής επικοινωνίας. Στην πράξη, αυτό έχει αρνητικές επιπτώσεις για την πολυφωνία των μέσων μαζικής επικοινωνίας στη Σλοβενία. Αναφέρεται υψηλό επίπεδο πολιτικής επιρροής στις εταιρείες μέσων μαζικής επικοινωνίας, η οποία μπορεί να διαχέεται στον περιφερειακό και τοπικό Τύπο και ραδιοτηλεόραση. Ιδίως τα μεγάλα μέσα μαζικής επικοινωνίας στη Σλοβενία θεωρούνται συχνά από τον πληθυσμό ως μεροληπτούτα σε πολιτικό επίπεδο. Π.χ., τουλάχιστον δύο τηλεοπτικοί σταθμοί, αλλά και έντυπα και διαδικτυακά μέσα θεωρούνται πολιτικά ελεγχόμενα από συγκεκριμένο πολιτικό κόμμα.⁶⁷ Σ' αυτό το πλαίσιο, το MPM 2020 διαπίστωσε υψηλό κίνδυνο όσον αφορά την πολιτική ανεξαρτησία των μέσων μαζικής επικοινωνίας. Ενδιαφερόμενα μέρη έχουν εκφράσει ανησυχίες για τις πιθανές αλλαγές που σχετίζονται με τη χρηματοδότηση της εθνικής δημόσιας ραδιοτηλεόρασης και τη διοίκηση του εθνικού ειδησεογραφικού πρακτορείου, οι οποίες θεωρήθηκαν πολιτικά υποκινούμενες.

Η εφαρμογή του δικαιώματος πληροφόρησης έχει ως αποτέλεσμα χρονοβόρες διαδικασίες, ωστόσο δεν έχουν καταγραφεί πολλές περιπτώσεις προσβολής του.⁶⁸ Το δικαίωμα κατοχυρώνεται συνταγματικά και οι κανόνες ορίζονται στον νόμο για την πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες. Προβλέπονται μηχανισμοί προσφυγής υπό τη διαχείριση του Επιτρόπου Πληροφοριών. Το MPM 2020 αξιολόγησε την προστασία του δικαιώματος πληροφόρησης ως χαμηλού κινδύνου.

Αν και οι σωματικές επιθέσεις κατά δημοσιογράφων είναι σπάνιες, η παρενόχληση ή οι απειλές κατά δημοσιογράφων μέσω του διαδικτύου αποτελούν συχνό φαινόμενο και τιμωρούνται σπανίως από το σύστημα απονομής δικαιοσύνης. Όσον αφορά το πλαίσιο για την προστασία των δημοσιογράφων, η ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης κατοχυρώνεται συνταγματικά και υπάρχουν σχετικοί νόμοι (π.χ. ο ποινικός κώδικας) και δικαστικοί μηχανισμοί. Αν και οι Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα επισήμαναν ότι το 2019 δεν σημειώθηκαν σωματικές επιθέσεις κατά δημοσιογράφων,⁶⁹ αναφέρθηκαν αγωγές που είχαν ως στόχο τον εκφοβισμό.⁷⁰ Υπήρξαν επίσης καταγγελίες για δίωξη δημοσιογράφων που αποκάλυψαν πληροφορίες δημόσιου συμφέροντος.⁷¹ Το «δικαίωμα διόρθωσης»,⁷² που υπονόμει την πολυφωνία των μέσων μαζικής επικοινωνίας, και η αυτολογοκρισία των δημοσιογράφων αναδείχθηκαν ως προβληματικά σημεία από τον παγκόσμιο δείκτη ελευθερίας του Τύπου το 2019.⁷³ Στη Σλοβενία η ποινή της φυλάκισης συγκαταλέγεται

⁶⁶ Νόμος για την ακεραιότητα και την πρόληψη της διαφθοράς.

⁶⁷ 2020 Media Pluralism Monitor (Παρατηρητήριο για την πολυφωνία στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, 2020).

⁶⁸ Βλ. προηγούμενη υποσημείωση.

⁶⁹ Δημοσιογράφοι χωρίς σύνορα, Σλοβενία.

⁷⁰ Βλ. προηγούμενη υποσημείωση.

⁷¹ MPM 2020, Συμβούλιο της Ευρώπης, Πλατφόρμα για την προώθηση της προστασίας της δημοσιογραφίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων.

⁷² Νόμος για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, άρθρο 26, το οποίο παρέχει τη δυνατότητα σε θιγόμενα πρόσωπα να απαιτούν τη διόρθωση δήλωσης εάν δεν έχουν γίνει σεβαστά τα δικαιώματα και τα συμφέροντά τους.

⁷³ Δημοσιογράφοι χωρίς σύνορα, Σλοβενία.

μεταξύ των προβλεπόμενων κυρώσεων για δυσφήμιση. Το MPM 2020 αξιολόγησε την προστασία της ελευθερίας έκφρασης ως μέτριου κινδύνου για τα έτη 2018 και 2019. Ωστόσο, φαίνεται ότι η κατάσταση έχει επιδεινωθεί. Η πλατφόρμα του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προώθηση της προστασίας της δημοσιογραφίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων δημοσίευσε τέσσερις προειδοποιήσεις που αφορούσαν τη Σλοβενία το 2020, κυρίως για παρενόχληση δημοσιογράφων.⁷⁴ Οι τρεις από τις τέσσερις προειδοποιήσεις επιλύθηκαν με απάντηση των σλοβενικών αρχών, όπως αναφέρεται στην πλατφόρμα. Οι διαδικτυακές επιθέσεις και απειλές, μεταξύ άλλων και από πολιτικούς, είναι πολυάριθμες αλλά πολλοί δράστες παραμένουν ανώνυμοι.⁷⁵ Αρκετές οργανώσεις έχουν εκφράσει ανησυχία για την ασφάλεια ενός ερευνητή δημοσιογράφου υπό το φως μιας ανησυχητικής πρόσφατης υπόθεσης.⁷⁶ Η στενή εφαρμογή του ποινικού δικαίου έχει ως αποτέλεσμα να τιμωρούνται σπανίως η παρενόχληση και οι απειλές κατά δημοσιογράφων μέσω του διαδικτύου. Η στενή αυτή εφαρμογή θεμελιώνεται στη νομική ερμηνεία της Εισαγγελίας, βάσει της οποίας η δημόσια υποκίνηση μίσους πρέπει να είναι «συγκεκριμένη» και να οδηγεί σε «συγκεκριμένο κίνδυνο για τη δημόσια τάξη και ειρήνη» προκειμένου να μπορεί να διωχθεί ποινικά.⁷⁷ Αυτή η ερμηνεία μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις για την προστασία των δημοσιογράφων από το σύστημα της ποινικής δικαιοσύνης. Επιπροσθέτως, έχει αναφερθεί από διάφορες πηγές ότι οι δικαστικές διαδικασίες που αφορούν δημοσιογράφους μπορεί να είναι μακροχρόνιες, γεγονός που λειτουργεί κατασταλτικά για την ελευθερία της έκφρασης και αποθαρρύνει πολλές φορές τα θύματα από την καταγγελία τέτοιου είδους πράξεων.⁷⁸

IV. ΆΛΛΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΡΡΟΠΙΩΝ **(ΘΕΣΜΙΚΑ ΑΝΤΙΒΑΡΑ)**

Η Σλοβενία έχει κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης με ατελή διάρθρωση σε δύο σώματα, βάσει του οποίου νομοθετεί μόνον η Εθνοσυνέλευση (το πρώτο σώμα του Κοινοβουλίου) και όχι το Εθνικό Συμβούλιο (το δεύτερο σώμα του Κοινοβουλίου).⁷⁹ Νομοθετικές προτάσεις μπορούν να υποβάλλονται από την κυβέρνηση, τους βουλευτές ή

⁷⁴ Συμβούλιο της Ευρώπης, Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists (Πλατφόρμα για την προώθηση της προστασίας της δημοσιογραφίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων).

⁷⁵ 2020 Media Pluralism Monitor (Παρατηρητήριο για την πολυφωνία στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, 2020).

⁷⁶ Συμβούλιο της Ευρώπης, Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists (Πλατφόρμα για την προώθηση της προστασίας της δημοσιογραφίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων), προειδοποίηση αριθ.28/2020 για τον ερευνητή δημοσιογράφο Blaž Zgaga: <https://rsf.org/en/news/seven-organisations-call-slovenian-government-stop-harassing-investigative-journalist>.

⁷⁷ ECRI – Fifth Report, Legal opinion of the Supreme State Prosecutor's Office regarding the prosecution of Art. 297 of the Criminal Code (Πέμπτη έκθεση, Νομική γνωμοδότηση της Ανώτατης Εισαγγελίας σχετικά με τη δίωξη βάσει του άρθρου 279 του ποινικού κώδικα). Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι το 2019 το Ανώτατο Δικαστήριο διευκρίνισε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 297 του ποινικού κώδικα, το έγκλημα μπορεί να διαπραχθεί με δύο τρόπους, είτε α) υποκινώντας ή υποδαυλίζοντας το μίσος και τη βία ή τη μισαλλοδοξία με τρόπο που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο ή να διαταράξει τη δημόσια τάξη και ειρήνη, είτε β) με απειλές, προσβολές ή λεκτική βία. Υποστήριξε ότι, στην περίπτωση που το αδίκημα διαπράττεται με απειλές, προσβολές ή λεκτική βία, δεν απαιτείται να υπάρχει πιθανή απειλή για τη δημόσια τάξη και ειρήνη. Διευκρίνισε, ωστόσο, επίσης ότι όταν το αδίκημα διαπράττεται με τρόπο που μπορεί να θέσει σε κίνδυνο ή να διαταράξει τη δημόσια τάξη και ειρήνη, δεν απαιτείται να υπάρχει ήδη άμεσος κίνδυνος, αλλά μόνον η πιθανότητα να εκδηλωθεί συγκεκριμένος κίνδυνος. <http://www.sodisce.si/vsrs/objave/2019080810051183/>.

⁷⁸ Σ' αυτό το πλαίσιο, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, και όπως αναφέρεται στη σύσταση 2016/4 του Συμβουλίου της Ευρώπης, «[τ]α κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο το οποίο θα επιτρέπει στους δημοσιογράφους και λοιπούς παράγοντες των μέσων μαζικής επικοινωνίας να συμμετέχουν ουσιαστικά και χωρίς φόβο στον δημόσιο διάλογο».

⁷⁹ Συνταγματικό Δικαστήριο της Σλοβενίας, Απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2008, U-I-295/07.

τουλάχιστον 5 000 «ψηφοφόρους». Το Συνταγματικό Δικαστήριο διενεργεί εκ των υστέρων έλεγχο συνταγματικότητας, μεταξύ άλλων επί συγκεκριμένων υποθέσεων μετά από καταγγελία συνταγματικού περιεχομένου. Επιπροσθέτως του συστήματος απονομής δικαιοσύνης, μια σειρά άλλων οργάνων, με κυριότερα τον Διαμεσολαβητή και τον Συνήγορο Ισότητας, διαδραματίζουν ρόλο στο σύστημα ελέγχων και ισορροπιών (μηχανισμός θεσμικών αντιβάρων).

Η δημόσια διαβούλευση για τα νομοσχέδια οργανώνεται μέσω ειδικού διαδικτυακού εργαλείου. Σύμφωνα με σύσταση που διατυπώνεται σε κοινοβουλευτικό ψήφισμα, η διάρκεια των δημόσιων διαβουλεύσεων πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 30 και 60 ημερών και πρέπει να συντάσσεται συνοπτική έκθεση σχετικά με τη διαδικασία.⁸⁰ Τα νομοσχέδια δημοσιεύονται στον ειδικό ιστότοπο «*e-Demokracija*»,⁸¹ μέσω του οποίου οι πολίτες μπορούν να υποβάλλουν τα σχόλιά τους. Στην πράξη, οι πολίτες δεν έχουν πάντοτε επαρκή ευκαιρία να συμμετάσχουν στη νομοθετική διαδικασία. Η συνιστώμενη περίοδος διαβούλευσης δεν τηρείται σε όλες τις περιπτώσεις, καθώς οι πολίτες έχουν στη διάθεσή τους μικρότερο διάστημα για την υποβολή των παρατηρήσεών τους. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι παρατηρήσεις δεν λαμβάνονται δεόντως υπόψη.⁸² Ένας νόμος μπορεί να ψηφιστεί με συντομευμένη διαδικασία ή με τη διαδικασία του επείγοντος εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό της Εθνοσυνέλευσης.⁸³ Το Συλλογικό Όργανο του Προέδρου της Εθνοσυνέλευσης αποφασίζει στη συνέχεια αν ο νόμος θα συζητηθεί κατ' αυτόν τον τρόπο.⁸⁴ Στο πλαίσιο της συντομευμένης διαδικασίας και της διαδικασίας του επείγοντος, δεν διεξάγεται γενική συζήτηση και η δεύτερη και τρίτη ανάγνωση πραγματοποιούνται στην ίδια συνεδρίαση του Κοινοβουλίου. Κατά την κοινοβουλευτική περίοδο 2014-2018, το 39 % του συνόλου των νόμων ψηφίστηκαν με τη συνήθη διαδικασία, το 19,1 % των νόμων ψηφίστηκαν με την διαδικασία του επείγοντος και το 23 % με τη συντομευμένη νομοθετική διαδικασία.⁸⁵

Λόγω αύξησης των καταγγελιών συνταγματικού περιεχομένου, ο αριθμός συσσωρευμένων υποθέσεων του Συνταγματικού Δικαστηρίου και η διάρκεια των διαδικασιών συνέχισαν να αυξάνονται. Σύμφωνα με το Σύνταγμα, το Συνταγματικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της συνταγματικότητας νόμων, κανονισμών, γενικών πράξεων που εκδίδονται κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας και διεθνών συνθηκών καθώς και για την εξέταση καταγγελιών συνταγματικού περιεχομένου. Οι διαδικασίες μπορούν να κινηθούν, μεταξύ άλλων, από την Εθνοσυνέλευση, το ένα τρίτο των

⁸⁰ Ψήφισμα σχετικά με τον νομοθετικό κανονισμό. Δεν διενεργούνται δημόσιες διαβουλεύσεις στη διάρκεια ειδικών νομοθετικών διαδικασιών, όπως οι διαδικασίες επείγοντος, ή για ορισμένα θέματα, όπως ο κρατικός προϋπολογισμός.

⁸¹ Μπορείτε να επισκεφθείτε τον ιστότοπο στη διεύθυνση: <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija>.

⁸² Ευρωπαϊκό Δίκτυο των Εθνικών Οργανισμών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (2020), *The Rule of Law in the European Union: reports from national human rights institutions* (Το κράτος δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Εκθέσεις εθνικών οργανισμών για τα ανθρώπινα δικαιώματα). Πληροφορίες που ελήφθησαν στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης για την κατάρτιση της έκθεσης του 2020 για το κράτος δικαίου.

⁸³ Η συντομευμένη διαδικασία μπορεί να ακολουθείται στις εξής περιπτώσεις: ελάσσονος σημασίας τροποποιήσεις στη νομοθεσία, λήξη διάρκειας ισχύος νόμου ή ορισμένων διατάξεών του, ελάσσονος σημασίας εναρμόνιση με ενωσιακή ή άλλη εθνική νομοθεσία, ή τροποποιήσεις σε νόμους βάσει αποφάσεων του Συνταγματικού Δικαστηρίου (Εσωτερικός Κανονισμός της Εθνοσυνέλευσης, άρθρο 142)· σε περίπτωση ζητήματος εθνικής ασφάλειας, φυσικής καταστροφής ή με σκοπό να αποτραπούν σοβαρές επιπτώσεις στη λειτουργία του κράτους, η κυβέρνηση μπορεί να προτείνει στην Εθνοσυνέλευση την ψήφιση του νόμου με τη διαδικασία του επείγοντος (Εσωτερικός Κανονισμός της Εθνοσυνέλευσης, άρθρο 143).

⁸⁴ Εσωτερικός Κανονισμός της Εθνοσυνέλευσης, άρθρο 143.

⁸⁵ Εθνοσυνέλευση της Δημοκρατίας της Σλοβενίας (2018), Έκθεση σχετικά με το έργο της Εθνοσυνέλευσης κατά την κοινοβουλευτική περίοδο 2014-2018.

βουλευτών της, την κυβέρνηση, τον Διαμεσολαβητή,⁸⁶ το Δικαστικό Συμβούλιο ή τον Γενικό Εισαγγελέα. Το Συνταγματικό Δικαστήριο δύναται να καταργεί νόμους που δεν συμμορφώνονται με το Σύνταγμα, και να καταργεί ή να ακυρώνει κανονισμούς ή γενικές πράξεις που εκδίδονται για την άσκηση δημόσιας εξουσίας εάν είναι αντισυνταγματικές ή παράνομες. Εάν το Συνταγματικό Δικαστήριο θεωρήσει έναν κανονισμό αντισυνταγματικό ή παράνομο, εκδίδει αναγνωριστική απόφαση. Το 2019 το Συνταγματικό Δικαστήριο διεκπεραίωσε 1 804 υποθέσεις.⁸⁷ Ενώ τα αιτήματα για συνταγματικό έλεγχο σημείωσαν περαιτέρω μείωση (σε 165 υποθέσεις), λόγω της διαρκούς αύξησης των καταγγελιών συνταγματικού περιεχομένου, το Συνταγματικό Δικαστήριο δεν είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τον φόρτο υποθέσεων. Επί του παρόντος χειρίζεται περισσότερες από 2 500 υποθέσεις, εκ των οποίων πάνω από τα τέσσερα πέμπτα είναι καταγγελίες συνταγματικού περιεχομένου. Από το 2016 έως σήμερα οι συσσωρευμένες υποθέσεις αυξάνονται κατά περίπου 25 % ετησίως. Ως αποτέλεσμα, η μέση διάρκεια των διαδικασιών αυξήθηκε από 250 ημέρες το 2012 σε 425 ημέρες και σε σχεδόν 500 ημέρες το 2019 για τις υποθέσεις καταγγελιών συνταγματικού περιεχομένου και τις υποθέσεις συνταγματικού ελέγχου αντίστοιχα. Το Συνταγματικό Δικαστήριο κλήθηκε επίσης να υποβάλει σε έλεγχο ορισμένα μέτρα που εγκρίθηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19.⁸⁸

Ο Διαμεσολαβητής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και ο Συνήγορος Ισότητας είναι επίσης υπεύθυνοι για την προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών. Ο Διαμεσολαβητής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα είναι υπεύθυνος για την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών έναντι των κρατικών αρχών, της τοπικής αυτοδιοίκησης, και των προσώπων που κατέχουν δημόσια εξουσία. Υπό την ιδιότητά του ως εθνικού οργανισμού ανθρώπινων δικαιωμάτων, ο Διαμεσολαβητής έχει διαπίστευση «Β΄ τάξης» από την Παγκόσμια Συμμαχία των Εθνικών Οργανισμών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Μετά τη διαπίστευση, οι εξουσίες του Διαμεσολαβητή διευρύνθηκαν προκειμένου να επιτύχει διαπίστευση «Α΄ τάξης».⁸⁹ Η Υπηρεσία του Διαμεσολαβητή λειτουργεί επίσης ως ο συνήγορος για τα δικαιώματα του παιδιού. Ο Διαμεσολαβητής συντάσσει ετήσιες εκθέσεις, οι οποίες υποβάλλονται σε συζήτηση στην Εθνοσυνέλευση.⁹⁰ Η κυβέρνηση συντάσσει στη συνέχεια απάντηση στα πορίσματα και τις συστάσεις που περιέχονται στην έκθεση. Ένα ακόμη ανεξάρτητο όργανο που έχει ως αποστολή την προάσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων είναι ο Συνήγορος Ισότητας, ένας ανεξάρτητος φορέας στα καθήκοντα του οποίου περιλαμβάνονται η προστασία από τις διακρίσεις και η προαγωγή της ισότητας σε συστημικό επίπεδο, η συμβουλευτική, η νομική συνδρομή και η δικαστική εκπροσώπηση των θυμάτων διακρίσεων, καθώς και η έκδοση νομικά δεσμευτικών αποφάσεων με βάση καταγγελίες για διακρίσεις. Ωστόσο, ο Συνήγορος Ισότητας δεν έχει την

⁸⁶ Στο πέρασμα των ετών, ο Διαμεσολαβητής υπέβαλε επίσης 31 αιτήματα για έλεγχο συνταγματικότητας ή νομιμότητας κανονισμού ή γενικής πράξης που εκδόθηκε κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας, Ευρωπαϊκό Δίκτυο των Εθνικών Οργανισμών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (2020), *The Rule of Law in the European Union: reports from national human rights institutions* (Το κράτος δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Εκθέσεις εθνικών οργανισμών για τα ανθρώπινα δικαιώματα).

⁸⁷ Έκθεση εργασίας του Συνταγματικού Δικαστηρίου για το 2019.

⁸⁸ Με στόχο την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, η Σλοβενία δεν κήρυξε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και η πλειονότητα των μέτρων εγκρίθηκαν από την κυβέρνηση βάσει του νόμου για τα μεταδοτικά νοσήματα, που επίσης τροποποιήθηκε τον Απρίλιο του 2020. Σύμφωνα με τον νόμο αυτόν, η κυβέρνηση πρέπει να ενημερώνει το Κοινοβούλιο για όλα τα μέτρα που λαμβάνονται. Βλ., π.χ., την απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου σχετικά με τον περιορισμό της κυκλοφορίας μεταξύ των δήμων, U-I-83/20-10, 16.4.2020.

⁸⁹ Η ανανέωση της διαπίστευσης που ήταν προγραμματισμένη για τον Μάρτιο του 2020 αναβλήθηκε λόγω της πανδημίας COVID-19.

⁹⁰ Οι εκθέσεις διατίθενται στη διεύθυνση: <http://www.varuh-rs.si/sl/promocija-publikacije-projekti/publikacije-gradiva/letna-porocila-priporocila-dz-odzivna-porocila-vlade/>.

εξουσία να επιβάλλει κυρώσεις.⁹¹ Παρά την αύξηση στα κονδύλια που του διατίθενται, λειτουργεί με σχετικά λίγους υπαλλήλους.⁹² Επισημαίνεται ότι και άλλοι ανεξάρτητοι φορείς βρίσκονται επίσης αντιμέτωποι με προκλήσεις.⁹³

Η εθνική στρατηγική για την ανάπτυξη του μη κυβερνητικού τομέα και του εθελοντισμού αποσκοπεί στη βελτιωμένη στήριξη των μη κυβερνητικών οργανώσεων με ορίζοντα το 2023. Η στρατηγική θεσπίζει μέτρα για τη στήριξη αυτών των οργανώσεων προκειμένου να συμβάλουν στην ενίσχυση της πολυφωνίας και της δημοκρατίας στην κοινωνία.⁹⁴ Προάγει τη διαφάνεια, την ακεραιότητα και τη λογοδοσία των ΜΚΟ. Το κράτος χρηματοδοτεί έργα και προγράμματα ΜΚΟ, σε τομείς στους οποίους θεωρεί ότι οι ΜΚΟ μπορούν να υλοποιήσουν δημόσιες πολιτικές και να παράσχουν υπηρεσίες στους πολίτες. Η χρηματοδότηση εξασφαλίζεται κατά κύριο λόγο μέσω δημόσιων διαγωνισμών, δημόσιων προσκλήσεων ή με άμεση χρηματοδότηση. Η Σλοβενία θεωρείται ότι διαθέτει ανοικτή και ευρεία κοινωνία των πολιτών, με σχετικά υψηλά επίπεδα εθελοντισμού.⁹⁵

---

⁹¹ Επισημαίνεται ότι η σύσταση της Επιτροπής αναφέρει ότι, όταν οι φορείς ισότητας διαθέτουν τη νομική ικανότητα να λαμβάνουν δεσμευτικές αποφάσεις, το κράτος μέλος θα πρέπει επίσης να τους παρέχει τη δυνατότητα επιβολής κατάλληλων, αποτελεσματικών και αναλογικών κυρώσεων. Βλ. σύσταση της Επιτροπής της 22ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τα πρότυπα για τους φορείς ισότητας C(2018) 3850 final, 1.1.2(5).

⁹² Κατά το πρώτο έτος λειτουργίας του, ο Συνήγορος έλαβε χρηματοδότηση ύψους 200 000 EUR, γεγονός που λειτούργησε ανασχετικά όσον αφορά την ικανότητά του να αναπτυχθεί και να εκπληρώσει την ευρεία εντολή του. Ωστόσο, στις αρχές του 2019 ο εθνικός προϋπολογισμός καταρτίστηκε εκ νέου με πιο ισόρροπο τρόπο και ο Συνήγορος έλαβε 1 100 000 EUR. Βλ. στοιχεία που υποβλήθηκαν από τη Σλοβενία για την κατάρτιση της έκθεσης του 2020 για το κράτος δικαίου. Στο τέλος του 2019 ο Συνήγορος είχε 19 υπαλλήλους.

⁹³ Τον Μάιο του 2020 η κυβέρνηση / ο γενικός διευθυντής της αστυνομίας αντικατέστησαν τους επικεφαλής αρκετών ανεξάρτητων φορέων: τον διευθυντή του εξειδικευμένου τμήματος της αστυνομίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς· τον διευθυντή της Στατιστικής Υπηρεσίας (SURS)· τον διευθυντή της Μονάδας Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών. Ήταν η πρώτη φορά που αποφασίστηκαν τέτοιου είδους παύσεις χωρίς να δοθούν εξηγήσεις. Επισημαίνεται ότι, τον Ιούνιο του 2020, η Επιτροπή έστειλε επιστολή ζητώντας διευκρινίσεις σχετικά με την παύση του διευθυντή της Στατιστικής Υπηρεσίας, βάσει των κανόνων της ΕΕ σχετικά με την ανεξαρτησία των εθνικών στατιστικών αρχών. Ο διευθυντής του εξειδικευμένου τμήματος της αστυνομίας για την καταπολέμηση της διαφθοράς και ο διευθυντής της Στατιστικής Υπηρεσίας κίνησαν διαδικασία δικαστικού ελέγχου των αποφάσεων παύσης τους. Υπουργείο Εσωτερικών: Αστυνομία (2020), Σλοβενική Κυβέρνηση (2020), 47ος γύρος αλληλογραφίας της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σλοβενίας.

⁹⁴ Η στρατηγική διατίθεται στη διεύθυνση: <https://www.gov.si/en/topics/non-governmental-organisations/>.

⁹⁵ Αξιολόγηση από τη CIVICUS· οι βαθμολογίες δίνονται σε κλίμακα πέντε κατηγοριών, οι οποίες ορίζονται ως: ανοιχτό, περιορισμένο, εμποδισμένο, κατεσταλμένο και κλειστό.

Παράρτημα: Κατάλογος των πηγών με αλφαβητική σειρά*

* Ο κατάλογος των παρατηρήσεων που ελήφθησαν στο πλαίσιο της διαβούλευσης για την έκθεση του 2020 για το κράτος δικαίου διατίθεται στον ιστότοπο (ιστότοπος της Επιτροπής).

Ανώτατη Εισαγγελία (2013), Νομική γνωμοδότηση σχετικά με τη δίωξη βάσει του άρθρου 297 του ποινικού κώδικα. http://www.spletno-oko.si/sites/default/files/sovrazni_govor_pravno_stalisce_-_vrhovno_tozilstvo_0.doc.

Ανώτατη Εισαγγελία (2019), Ετήσια έκθεση για το 2019.

Ανώτατη Εισαγγελία και Γενικός Εισαγγελέας (2019), Πρωτοβουλία για έλεγχο της συνταγματικότητας του νόμου για τις κοινοβουλευτικές έρευνες. <https://www.dtrs.si/files/documents/USTAVNA%20POBUDA03.pdf>.

Ανώτατο Δικαστήριο (2019), Ετήσια έκθεση του 2019. http://www.sodisce.si/mma_bin.php?static_id=2020052510305888.

Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας (2020), Ειδικό Ευρωβαρόμετρο 502: διαφθορά.

Δημοσιογράφοι χωρίς σύνορα, Σλοβενία. <https://rsf.org/en/slovenia>.

Διαμεσολαβητής της Δημοκρατίας της Σλοβενίας (2020), Ετήσια έκθεση του Διαμεσολαβητή της Δημοκρατίας της Σλοβενίας για το 2019. <http://www.varuh-rs.si/sl/promocija-publikacije-projekti/publikacije-gradiva/letna-porocila-priporocila-dz-odzivna-porocila-vlade/>.

Δικαστικό Συμβούλιο (2019), Αίτημα για έλεγχο της συνταγματικότητας και μερική αναστολή της εφαρμογής του νόμου για τις κοινοβουλευτικές έρευνες <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=SKLU291>.

Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής – Έκθεση χώρας - Σλοβενία 2020 που συνοδεύει το έγγραφο «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και την Ευρωομάδα, Ευρωπαϊκό Εξάμηνο 2020: Αξιολόγηση της προόδου σχετικά με τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, την πρόληψη και τη διόρθωση των μακροοικονομικών ανισορροπιών, και αποτελέσματα των εμπεριστατωμένων επισκοπήσεων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011», SWD/2020/523 final.

Εθνοσυνέλευση της Δημοκρατίας της Σλοβενίας (2018), Έκθεση σχετικά με το έργο της Εθνοσυνέλευσης κατά την κοινοβουλευτική περίοδο 2014-2018. https://fotogalerija.dz-rs.si/datoteke/Publikacije/PorocilaDZ/Mandat_2014%E2%80%932018/Report_2014-2018.pdf.

Εικονική επίσκεψη στη Σλοβενία στο πλαίσιο της έκθεσης του 2020 για το κράτος δικαίου.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας (ECRI) (2019), Fifth report on Slovenia (Πέμπτη έκθεση για τη Σλοβενία). <https://www.coe.int/en/web/european-commission-against-racism-and-intolerance/slovenia>.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πίνακας αποτελεσμάτων της ΕΕ στον τομέα της δικαιοσύνης για τα έτη 2016, 2017, 2018, 2019 και 2020.

Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δικαστικών Συμβουλίων - ENCJ (2020), Contribution from the European Networks of Council for the Judiciary for the stakeholder consultation for the 2020 Rule of Law Report (Παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου Δικαστικών Συμβουλίων στο πλαίσιο της διαβούλευσης των ενδιαφερόμενων μερών για την κατάρτιση της έκθεσης του 2020 για το κράτος δικαίου).

Ευρωπαϊκό Δίκτυο των Εθνικών Οργανισμών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (2020), The Rule of Law in the European Union: reports from national human rights institutions (Το κράτος δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Εκθέσεις εθνικών οργανισμών για τα ανθρώπινα δικαιώματα). Παρατηρήσεις που ελήφθησαν στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης για την κατάρτιση της έκθεσης του 2020 για το κράτος δικαίου.

Σλοβενική Κυβέρνηση (2018), Το Ανώτατο Δικαστήριο ανακοίνωσε νέες δράσεις για τη μακροπρόθεσμη βελτίωση της ποιότητας και της φήμης της σλοβενικής δικαιοσύνης. <http://www.sodisce.si/vsrs/objave/2018102509355191/>.

Σλοβενική Κυβέρνηση (2019), Το Ανώτατο Δικαστήριο αποφάνθηκε σε σχέση με τη σπουδαιότητα της επιβολής κυρώσεων όταν υπάρχουν ενδείξεις για ρητορική μίσους. <http://www.sodisce.si/vsrs/objave/2019080810051183/>.

Σλοβενική Κυβέρνηση (2020), 47ος γύρος αλληλογραφίας της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Σλοβενίας. <https://www.gov.si/novice/2020-05-21-47-dopisna-seja-vlade-republike-slovenije/>.

Σλοβενική κυβέρνηση (2020), Στοιχεία που υποβλήθηκαν από τη Σλοβενία για την κατάρτιση της έκθεσης του 2020 για το κράτος δικαίου.

Σλοβενική Κυβέρνηση, Ιστοσελίδα για την ηλεκτρονική δημοκρατία (e-Democracy). <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija>.

Συμβούλιο της Ευρώπης (2019), Newsroom: The CEPEJ awards the Crystal Scales of Justice Prize to the Supreme Court of Slovenia (Αίθουσα σύνταξης: η CEPEJ απονέμει το βραβείο Crystal Scales of Justice Prize στο Ανώτατο Δικαστήριο της Σλοβενίας). <https://www.coe.int/en/web/human-rights-rule-of-law/-/the-cepej-awards-the-crystal-scales-of-justice-prize-to-the-supreme-court-of-slovenia>.

Συμβούλιο της Ευρώπης, Platform to promote the protection of journalism and safety of journalists: Slovenia (Πλατφόρμα για την προώθηση της προστασίας της δημοσιογραφίας και της ασφάλειας των δημοσιογράφων: Σλοβενία). <https://www.coe.int/en/web/media-freedom/slovenia>.

Συμβούλιο της Ευρώπης: Επιτροπή Υπουργών (2016), Σύσταση CM/Rec(2016)4 της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με την προστασία της δημοσιογραφίας και την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων παραγόντων των μέσων μαζικής επικοινωνίας.

Συμβούλιο της Ευρώπης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας – ECRI (2019), ECRI report on Slovenia (Έκθεση της ECRI για τη Σλοβενία). <https://www.coe.int/en/web/european-commission-against-racism-and-intolerance/slovenia>.

Συνταγματικό Δικαστήριο της Σλοβενίας (2019), Απόφαση προσωρινής αναστολής εφαρμογής του νόμου για τις κοινοβουλευτικές έρευνες όσον αφορά τους δικαστές. <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=SKLU291>.

Συνταγματικό Δικαστήριο της Σλοβενίας (2019), Απόφαση προσωρινής αναστολής εφαρμογής του νόμου για τις κοινοβουλευτικές έρευνες όσον αφορά τους Εισαγγελείς. <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=SKLU293>.

Συνταγματικό Δικαστήριο της Σλοβενίας (2020), Έκθεση έργου του Συνταγματικού Δικαστηρίου για το 2019. https://www.us-rs.si/wp-content/uploads/2020/05/usrs_letnoporocilo_2019.pdf.

Συνταγματικό Δικαστήριο της Σλοβενίας, Απόφαση της 16ης Απριλίου 2020, U-I-83/20-10, <http://www.us-rs.si/zadrzanje-izvrsevanja-7-clena-odloka-o-zacasni-splosni-prepovedi-gibanja-in-zbiranja-ljudi-na-javnih/>.

Συνταγματικό Δικαστήριο της Σλοβενίας, Απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2008, U-I-295/07.

Συνταγματικό Δικαστήριο της Σλοβενίας, Απόφαση της 5ης Ιουλίου 2018, U-I-6/15-23, Up-33/15-32 και Up-1003/15-27. <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLU1809>.

Σύσταση της Επιτροπής της 22.6.2018 σχετικά με τα πρότυπα για τους φορείς ισότητας C(2018) 3850 final.

Υπουργείο Εσωτερικών: Αστυνομία (2020), Από σήμερα, ο Igor Lamberger αναλαμβάνει τη διοίκηση της Εθνικής Υπηρεσίας Ερευνών. <https://www.policija.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnost/sporocila-za-javnost-gpue/103938-z-danasnjim-dnem-vodenje-nacionalnega-preiskovalnega-urada-prevzema-igor-lamberger>.

Υπουργείο Πολιτισμού, Ιστοσελίδα του μητρώου μέσων μαζικής επικοινωνίας. <https://rmsn.ekultura.gov.si/razvid/mediji>.

Centre for Media Pluralism and Media Freedom (2020), 2020 Media pluralism monitor [Κέντρο για την πολυφωνία και την ελευθερία των μέσων μαζικής επικοινωνίας (2020), Παρατηρητήριο για την πολυφωνία στα μέσα μαζικής επικοινωνίας 2020]. <https://cmpf.eui.eu/media-pluralism-monitor/mpm-2020>.

CIVICUS, Monitor tracking civic space: Slovenia (CIVICUS, Παρατηρητήριο του χώρου δράσης της κοινωνίας των πολιτών: Σλοβενία). <https://monitor.civicus.org/country/slovenia/>

GRECO (Ομάδα χωρών κατά της διαφθοράς) (2013), Fourth Evaluation Round – Evaluation Report on Slovenia on corruption prevention in respect of members of Parliament, judges and prosecutors (Τέταρτος γύρος αξιολογήσεων — Έκθεση αξιολόγησης της Σλοβενίας σχετικά με την πρόληψη της διαφθοράς όσον αφορά τους βουλευτές, τους δικαστές και τους εισαγγελείς).

GRECO (Ομάδα χωρών κατά της διαφθοράς) (2016), Fourth Evaluation Round – Interim Compliance Report on Slovenia on corruption prevention in respect of members of Parliament, judges and prosecutors (Τέταρτος γύρος αξιολογήσεων — Ενδιάμεση έκθεση συμμόρφωσης για τη Σλοβενία σχετικά με την πρόληψη της διαφθοράς όσον αφορά τους βουλευτές, τους δικαστές και τους εισαγγελείς).

GRECO (Ομάδα χωρών κατά της διαφθοράς) (2018), Fifth Evaluation Round – Evaluation Report on Slovenia on preventing corruption and promoting integrity in central governments (top executive functions) and law enforcement agencies [Πέμπτος γύρος αξιολογήσεων — Έκθεση αξιολόγησης της Σλοβενίας σχετικά με την πρόληψη της διαφθοράς και την προώθηση της ακεραιότητας στις κεντρικές κυβερνήσεις (ανώτατες εκτελεστικές λειτουργίες) και στις υπηρεσίες επιβολής του νόμου].

UX Design Awards, νικητής του βραβείου UX Design Award 2019. <https://ux-design-awards.com/news/gewinner-der-ux-design-awards-2019-2/>.

Παράρτημα II: Επίσκεψη στη Σλοβενία

Οι υπηρεσίες της Επιτροπής πραγματοποίησαν, τον Ιούνιο του 2020, εικονικές συναντήσεις με τους ακόλουθους φορείς:

- Ανώτατη Εισαγγελία
- Ανώτατο Δικαστήριο
- Γενική Αστυνομική Διεύθυνση - Τομέας Διαφθοράς
- Διεθνής Διαφάνεια Σλοβενίας
- Δικαστικό Συμβούλιο
- Ειδική Εισαγγελία
- Εισαγγελικό Συμβούλιο
- Επιτροπή για την Πρόληψη της Διαφθοράς
- Οργανισμός για τα Δίκτυα και τις Υπηρεσίες Επικοινωνιών (AKOS)
- Σύνδεσμος Δημοσιογράφων
- Σύνδεσμος Δημοσιογράφων και Διαφημιστών
- Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης
- Υπουργείο Δικαιοσύνης

* Η Επιτροπή συναντήθηκε επίσης με τους ακόλουθους οργανισμούς στο πλαίσιο σειράς οριζόντιων συνεδριάσεων:

- Amnesty International (Διεθνής Αμνηστία)
- Civil Liberties Union for Europe (Ένωση για τις ατομικές ελευθερίες στην Ευρώπη)
- Civil Society Europe
- Conference of European Churches (Διάσκεψη των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών)
- EuroCommerce
- European Center for Not-for-Profit Law
- European Centre for Press and Media Freedom (Ευρωπαϊκό κέντρο ελευθερίας του Τύπου και των μέσων ενημέρωσης)
- European Civic Forum (Ευρωπαϊκό φόρουμ πολιτών)
- Free Press Unlimited
- Front Line Defenders
- ILGA-Europe
- International Commission of Jurists (Διεθνής Επιτροπή Νομικών)
- International Federation for Human Rights (Διεθνής Ομοσπονδία για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου)
- International Press Institute (Διεθνές Ινστιτούτο Τύπου)
- Lifelong learning Platform (Πλατφόρμα δια βίου μάθησης)
- Open Society Justice Initiative/Open Society European Policy Institute (Πρωτοβουλία για τη Δικαιοσύνη της Open Society / Ινστιτούτο Ευρωπαϊκής Πολιτικής της Open Society)
- Reporters without Borders (Δημοσιογράφοι Χωρίς Σύνορα)
- Transparency International EU (Διεθνής Διαφάνεια ΕΕ)

